Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 89
Ljubljana, sreda 16. aprila 1930
Cena 2 Din

DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 16. IV. 1930
krat, prilog.

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št 105.241.

Spor med francoskim senatom in poslansko zbornico poravnan

Kompromis o ureditvi uradniških pokojnin – Zaupnica zbornice Tardieujevi vladi

Pariz, 15. aprila. AA. »Echo de Paris« piše o sporu med parlamentom in senatom v vprašanju avtomatskega izenačenja pokojnin in pravi, da bo vlada Tardieuja umela najti osnovo za kompromis med nasprotnima tezama in da bo setavila tak predlog, ki bo sprejemljiv za večino parlamenta in večino senata.

Pariz, 15. aprila, sg. Spor med senatom in zbornico je bil danes poravnan. Zbornica je na dopoldanski seji zopet pričela posvetovanja o proračunu za leto 1930., ki ga je senat že drugič zavrnil. Glede na glavno sporno vprašanje o avtomatični prilagoditvi uradniških pokojnin na zvišanje prejemkov aktivnih uradnikov, je predložil zbornični predsednik Bouisson zbornici sporazumen predlog centrumskih strank, po katerem naj bi se pokojnine in začasne pomoči za stare upokojence zboljševale postopnjema. Ta posredovalni predlog, ki ga je podprl tudi ministrski predsednik Tardieu, je bil sprejet v finančni komisiji zbornice z 16 glasovi proti 8. V nasprotju z njim so zahtevali radikalni socialisti takojšnje zboljšanje pokojnin v celoti. Radikalno-socialistični predlog je bil v zbornici s 319 glasovi proti 207 odklonjen. Vlada je tako dosegla lepo zmago, ker se ji je posrečilo zvišati večino na okroglih 50 glasov.

Revizija madžarsko-italijanske gospodarske fronte?

Pomen najnovejšega obiska grofa Bethlena v Rimu — Reko in Solun — Gospodarska stabilizacija Srednje Evrope ni mogoča brez Male antante

Rim, 15. aprila, d. Italijanski listi podčrtavajo pomen obiska madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena, v katerega spremstvu se nahaja tudi stari grof Apponyi. Grof Bethlen je imel z Mussolinijem tri sestanke, ki so bili v glavnem posvečeni ureditvi madžarsko-italijanske gospodarske fronte. S proglasitvijo Reke za svobodno luko je nastala nova situacija, a nastale so tudi nove gospodarske obveze Italije napram Avstriji in Rumuniji, ki zahtevajo revizijo obstoječih madžarsko-italijanskih odnošajev. V madžarskih krogih se je zlasti po Haagu in Parizu vendarle uveljavilo spoznanje, da se gospodarske razmere Srednje Evrope ne dajo stabilizirati brez sodelovanja Male antante. Zdi se, da so o tem faktu tudi pri najnovejših rimskih razgovorih vodili nekoliko račune.

Posebno pozornost vzbuja tudi dejstvo, da se vršijo med Poljsko, Rumunijo, Bolgarsko in Grčijo razgovori o ureditvi direktne zveze med Baltiškim in Egejskim morjem. Poljska in Rumunija kažeta velik interes za svoj izvoz preko Soluna in Grška je pripravljena dati v solunskem pristanišču obema obširne koncesije. Madžarska bi v tem slučaju izgubila velik del svoje veljave kot tranzitna država, Italija pa bi bila prizadeta, ker bi bila s tem projektom gospodarska važnost Egejskega morja napram Jadranskemu znatno pojačena. V tem pogledu je interesirana tudi Jugoslavija. Tako se tudi ta problem ne da koristno rešiti brez sporazuma z Malo antanto.

Budimpešta, 15. aprila, d. »Magyar Orszag« poroča, da sta predsednik vlade Bethlen in predsednik italijanske vlade Mussolini razpravljala v svojih razgovorih tudi o najetju madžarskega posojila. Gre baje za posojilo 500 do 600 milijonov pengö, ki naj bi bilo izdano glede na razmeroma ugoden položaj na mednarodnem denarnem trgu že v zgodnji jeseni. »Magyar Hirlap« potrjuje te vesti in poroča iz baje zanesljivega vira, da bo madžarsko posojilo financirala londonska Rotschildova skupina.

Budimpešta, 15. aprila, s. Posebni poročevalec »Pesti Hirlapa« poroča iz Rima, da sta Mussolini in grof Bethlen ugotovila, da je obstoječa prijateljska pogodba med Italijo in Madžarsko odlično orožje za vzdrževanje ravnotežja v srednji Evropi. Zato smatrata, da vprašanje izpremembe ali dopolnitve te pogodbe za enkrat ni aktuelno.

Bolgarski komitaši vpadajo v Dobrudžo

V Dobrudžo so vpadle štiri bolgarske razbojniške tolpe, ki so izropale in ranile več ljudi

Bukarešta, 15. aprila AA. »Rador« poroča: List »Universul« poroča, da so štiri razbojniške tolpe bolgarskih komitašev prestopile rumunsko mejo v Dobrudži, prihajajoč iz Bolgarske. Ena teh tolp obstoječa iz 15 razbojnikov, oboroženih z bombami in puškami, je vdrla v vas Kočunar in izropala trgovca Asana Barija, mu vzela denar in blago odpeljala na vozovih. Trgovec Bari in njegova žena sta bila ranjena. Njihova deca se je rešila ter je poklicala orožništvo na pomoč. Borba med orožniki in razbojniki je trajala pol ure. Nato so razbojniki pobegnili v gozd poleg vasi in odtod preko meje. En razbojnik je bil ranjen, toda njegovi tovariši so ga odnesli s seboj. Na izstrelkih so bili vtisnjeni znaki tvornice »Provadijja«.

Druga tolpa 7 razbojnikov je na poti Filisterija-Alfakar izropala več ljudi. Na isti cesti je napadla tudi neke druge potnike. Končno je 12 komitašev vdrlo v vas Karsamlar ter napadlo prebivalce. Za razbojniki je bilo odposlano orožništvo, vendar pa so razbojniki izkoristili nastopivšo noč in pobegnili preko meje.

Nadalje je obmejna straža v Karavli št. 99 iznenadila tri komitaše, oboržene s puškami in bombami in jih razorožila. Med prijetimi je prosluli komitaš Belev Stojan. Pri razbojnikih so našli legitimacije udruženja »Dobrudža« in resolucije, ki so bile sprejete na nedavnem sestanku njegovih članov, na katerem so sklepali o akciji proti Rumuniji.

Dijaški izgredi v Bukarešti

Dijaki ujeli štiri policijske agente in pretepli več socialno-demokratskih poslancev — Delavstvo namerava osnovati lastne obrambne organizacije

Bukarešta, 15. aprila d. Dijaki medicinske fakultete so započeli borbo proti policiji, da bi dosegli izpustitev osmih dijakov iz zapora, ki so bili preteklo soboto aretirani o priliki demonstracij invalidov. Včeraj ponoči so dijaki ujeli štiri policijske agente, ki so jih odpeljali v dijaški dom, kjer so jih hoteli imeti toliko časa zaprte, dokler ne bi bili izpuščeni njihovi tovariši na svobodo. Aretirane dijake so med tem že prepeljali v preiskovalni zapor in energičnemu nastopu oblasti se je posrečilo oprostiti ujete detektive. Dijaki so napadli tudi več socialnih demokratov ter težko pretepli socialističnega poslanca Raducana in Moscovica.

Bukarešta, 15. aprila g. V zvezi z dijaškimi nemiri, pri katerih je bilo ranjenih nekaj socialno-demokratskih funkcijonarjev, zahtevajo socialno-demokratski sindikati od vlade naj jim dovoli osnovati primerne formacije za zaščito delavstva.

ČSR ne podpiše ženevske carinske konvencije

Praga, 15. aprila. Češkoslovaška republika ne podpiše ženevske carinske konvencije odnosno ne izvrši njene ratifikacije. Termin za ratifikacijo je včeraj potekel. Pač pa se je češkoslovaška vlada obvezala, da se bo udeleževala tudi bodočih pogajanj za definitivno carinsko premirje.

Ponovna uvedba porot v Španiji

Madrid, 15. aprila. AA. Porotna sodišča, ki jih je odpravil bivši diktator Primo de Rivera, so bila ponovno uvedena. Kralj je podpisal amnestijo za veliko število obsojencev.

„Zeppelin" na poletu v Španijo

Friedrichshafen, 15. aprila. s. Zrakoplov »Grof Zeppelin« je startal ob 2. popoldne za polet v Sevillo. Zrakoplov je imel določeno smer preko južne Francije do Biscaye ter dalje ob zapadni španski obali. Ker so se vremenske prilike zboljšale, bo najbrže lahko pristal v Sevilli.

Novi rumunski vojni minister

Bukarešta, 15. aprila. d. Ministrski svet je objavil, da je imenovan za novega vojnega ministra šef kraljevske vojaške pisarne general Condescu.

DOSEŽEN SPORAZUm O VZHODNIH REPARACIJAH

Pred zaključkom pariške konference — O vseh spornih točkah med Madžarsko in ČSR je dosežen sporazum — Gre samo še za formuliranje dogovorov

Pariz, 15. aprila, g. Razgovori med češkoslovaškim in madžarskim zunanjim ministrom so prinesli načelen sporazum v vseh še spornih vprašanjih o vzhodnih reparacijah. Sedaj je treba izdelati samo še besedilo pogodbe, zaradi česar sta imela dr. Beneš in dr. Valko posebno konferenco s predsednikom Loucheurjem. Posvetovanja se še nadaljujejo.

Pariz, 15. aprila, d. Pogajanja na konferenci za vzhodne reparacije so se včeraj ves dan nadaljevala. Češkoslovaški delegati so imeli dopoldne razgovor z Loucheurjem, ki je imel tudi daljša posvetovanja z italijanskimi in angleškimi delegati, katere je informiral o stanju češkoslovaško-madžarskih pogajanj. Delegati imajo samo še sestaviti končno veljavno besedilo pogodbe, ki bo obsegala vse probleme, o katerih je v načelu že došlo do soglasja. Nadaljna pogajanja bodo omejena na to, da se haaško besedilo na ta način precizira, da bodo češkoslovaške zahteve povsem jasno formulirane in da v bodoče pri tolmačenju sklenjenih določb ne bodo mogoča nobena nesoglasja. Vodilne tri velesile so v načelu že odobrile dogovor, sklenjen med češkoslovaško in madžarsko delegacijo. Težkoče morejo torej nastati samo še pri formuliranju besedila pogodbe. Včeraj popoldne je Loucheur imel posvetovanje tudi z madžarskim zunanjim ministrom doktor Valkom, zvečer pa sta imela konferenco dr. Beneš in dr. Valko.

Reorganizacija pravoslavne cerkve

Na prihodnjem arhijerejskem saboru bo sprejeta nova cerkvena ustava — Število episkopij bo znižano in nanovo razporejeni episkopi — Čestitke novemu patrijarhu

Beograd, 16. aprila, p. Arhijerejski sabor pravoslavne cerkve je sklican za 5. maj v Beograd. Pri tej priliki bo arhijerejski sabor razpravljal o cerkveni ustavi pravoslavne cerkve, da dokonča delo, ki je bilo započeto pod pokojnim patrijarhom Dimitrijem. Obenem bo na tem zasedanju arhijerejskega sabora izvedena arondacija episkopij s tem, da se bodo nekatere episkopije povečale in primerno zaokrožile, obenem pa število episkopij znižalo od sedanjih 26 na 20. V zvezi s tem se bo izvršil nov razpored episkopov in vzpostavila mitropolija v Skoplju.

Patrijarh Varnava je tekom današnjega dne sprejel čestitke raznih korporacij. Med drugimi so se mu danes poklonili tudi člani beograjskega diplomatskega zbora, ki so mu pri tej priliki čestitali k izvolitvi za patrijarha. Tudi iz notranjosti države in iz inozemstva je patrijarh Varnava sprejel mnogo pismenih in brzojavnih čestitk.

Zapuščina patrijarha Dimitrija

Pokojni patrijarh je večino svojega premoženja zapustil v javne dobrodelne namene, raznim društvom in cerkvenim ustanovam

Beograd, 15. aprila. r. Kakor smo že poročali, so včeraj otvorili na sodišču v Beogradu oporoko pokojnega patrijarha Dimitrija, čigar zapuščina predstavlja vrednost 11,014.560.60 Din nominalne vrednosti, in sicer v gotovini 275.000 Din, 56 in pol zlatih napoleondorov, v vložnih knjižicah pri Drž. hipotekarni banki 605.665 Din, v vrednostnih papirjih 61 delnic Narodne banke, 5 obveznic 7% investicijskega posojila, 20 delnic družbe za zračni promet, 100 delnic PAB in 10.000 obveznic 2.5% loterijske državne rente za vojno odškodnino. Ostala premičnina je zelo neznatna, nepremičnin pa patrijarh sploh ni imel.

V oporoki odreja pokojni patrijarh, naj se obresti delnic Narodne banke in drugi dohodki na dan njegove smrti razdele med siromake vseh ver in narodnosti neposredno, osebno ali po humanitarnih ustanovah. Predvsem naj se upoštevajo oni, ki so bili poškodovani v vojni in njihove družine. Obveznice vojne odškodnine zapušča deloma svojim sorodnikom, večinoma pa cerkvam ter prosvetnim in humanitarnim ustanovam. Otrokom svojih pokojnih bratov Milana in Jevrema ter sestre Milke, razen njeni hčeri Ljubici, ki ji odreja poseben delež, je zapustil 1000 obveznic vojne odškodnine v nominalni vrednosti 1 milijon Din. Svoji nečakinji Ljubici, soprogi velikega župana Ace Savića, je zapustil zaradi njenih nedoletnih otrok 150 obveznic v nominalni vrednosti 150 000 Din. Svojemu slugi Slavku je zapustil 20 obveznic v nominalni vrednosti 20.000 Din. Vsem ostalim uslužbencem v Beogradu in Sremskih Karlovcih kakor tudi dijakom, ki jih je vzdrževal, je zapustil vsakemu po eno obveznico v nominalni vrednosti 1000 Din. Za novo cerkev Sv. Save na Vračarju v Beogradu je določil 1000 obveznic, za sedanjo saborno cerkev 200 obveznic, za saborno cerkev v Sremskih Karlovcih 200 obveznic, za cerkev v Lapovu 200 obveznic, za cerkev v Ratkoviču 200 obveznic, za samostan in meniško šolo na Rakovici 200 obveznic, za saborno cerkev v Nišu 100 obveznic, za saborno cerkev v Šabcu 100 obveznic, za saborno cerkev v Požarevcu 50 obveznic, za staro cerkev v Kragujevcu 50 obveznic, za cerkev v Brežanih pri Požarevcu 500 obveznic, za bogoslovno fakulteto, in sicer za strokovno bogoslovno glasilo ter izdajanje poljudnih tiskovin evangeljske moralne vsebine 1000 obveznic, za dijaško podporno društvo »Bratstvo« pri svetosavskem bogoslovju 300 obveznic, za pokojninski fond onemoglih svečenikov 1000 obveznic, za podporni fond sirot svečenikov 300 obveznic, za »Društvo kneginje Ljubice« za podpiranje siromašnih cerkva 1000 obveznic, za fond vojnih invalidov 250 obveznic, za Kolo srbskih sester 200 obveznic, za Materinsko udruženje v Beogradu 200 obveznic, za Rdeči križ v Beogradu 200 obveznic, za žensko delavsko šolo v Beogradu 100 obveznic, za Dom zapuščene dece v Beogradu 100 obveznic, za Dom in šolo zanemarjene mladine v Beogradu 100 obveznic, za zavod lepcev v Zemunu 100 obveznic, za zavod gluhonemih v Beogradu 100 obveznic, za sirotišnico v Sremskih Karlovcih 100 obveznic, za ubožni dom v Beogradu 150 obveznic, za cerkveno - šolske občine v Dalju in Borovu po 150 obveznic.

Dohodek obveznic 7% državnega notranjega posojila je določil za podpiranje ženskih samostanov, zlasti onih, ki se bavijo z nego bolnikov in vzgojo sirot. Razen tega je določil v to svrho 200 obveznic vojne odškodnine.

Premoženje v gotovini je določil za stroške svojega pogreba, preostanek pa je zapustil svoji sinahi Katarini in sestri Milki. Za slučaj, da bi ga pokopala država na svoje stroške, je odredil, naj se ta vsota razdeli na enake dele med rodbine njegovih bratov Milana in Jevrema ter sestre Minke.

Svoje premičnine, ki obstoje iz raznih svečeniških obiek, perila in drugih domačih potrebščin, zlatih križev, svetih podob itd., je zapustil svojemu nasledniku. Njemu je zapustil tudi zlato žepno uro, ki jo je dobil od srbskih svečenikov v Ameriki pri izvolitvi za patrijarha. Lastno uro, ki jo je nosil vedno pri sebi, je zapustil v spomin sinovcu advokatu Miliši Pavloviću. Vso svojo obleko in molke je zapustil episkopom, perilo pa služabnikom in dijakom. Kar je imel oprave, je zapustil naslednikom mitropolitom v Beogradu in v Karlovcih.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Dunaj, 15. aprila. g. Tekom tedna bi se bila morala pričeti tukaj avstrijsko-jugoslovenska pogajanja za zaključitev nove trgovinske pogodbe, ki pa bodo najbrž zaradi praznikov za 2 do 3 tedne odgodena. V agrarnih krogih smatrajo, da bo prišla novela o carinskih tarifah na razpravo šele po tozadevnem sporazumu z Madžarsko in Jugoslavijo.

Kriza mesne industrije

Beograd, 15. aprila. AA. V kabinetu ministra poljedelstva je bila danes konferenca odposlancev saveza industrije za predelavo mesa, ki sta ji prisostvovala tudi minister za poljedelstvo dr. Oton Frangeš in minister za trgovino in industrijo Juraj Demetrović. Na konferenci so razpravljali o spomenici saveza ter o ukrepih, ki jih je treba podvzeti, da se ponovno poživi industrija mesa, ki je v težkem položaju. Sklepi konference bodo osnova za ukrepe zainteresiranih ministrstev, da se ponovno okrepi ta važna panoga naše industrije.

Zadušnica za generala Vrangla

Beograd, 15. aprila. p. Tukajšnja ruska kolonija priredi jutri svečano zadušnico za pokojnim generalom Vranglom. Udeležili se je bodo tudi zastopniki raznih organizacij in nacionalnih društev.

Zvišana obrestna mera za vloge poljedelskih zadrug pri Poštni hranilnici

Beograd, 15. aprila. p. »Službene Novine« objavljajo naslednji komunike poštne hranilnice: Minister za zgradbe in pošto je odobril na osnovi čl. 13 zakona o poštno-čekovnem in virmanskem prometu, da lahko plačuje Poštna hranilnica 6-odstotne obresti za vloge oblastnih zadrug za poljedelski kredit ne glede na višino teh vlog.

Milanski tehniki v Splitu

Split, 15. aprila. n. Danes je prispela v Split skupina milanskih študentov tehnike s svojimi profesorji. To je po vojni prva ekskurzija laških dijakov v Dalmacijo.

Prejemki starokatoliškega škofa

Beograd, 15. aprila. »Službene Novine« objavljajo odlok finančnega ministrstva, s katerim se prejemki škofa starokatoliške cerkve Kaludjere izenačujejo s prejemki ostalih škofov drugih veroizpovedi. Škof Kaludjera bo dobil po tej ureditvi mesečno 1500 dinarjev več kakor doslej.

Kraljeve čestitke vojski

Beograd, 15. aprila. p. »Vojni list« objavlja na čelu lista naslednje čestitke vrhovnega komandanta vojske in mornarice Nj. Vel. kralja:

Veliki praznik Kristusovega vstajenja čestitam vsem gg. oficirjem, vojnim uradnikom, podoficirjem, kaplarom in redovom krščanskih veroizpovedi z željo, da bi njihov napor v službi drage mi vojske in mornarice rodil koristne sadove za srečo in napredek naše domovine. — Aleksander I.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 15. aprila. AA. Danes od 10.30 do 12.45 je bila pod predsedstvom ministrskega predsednika generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, ki so se je udeležili vsi ministri razen dr. Marinkovića, ministra zunanjih zadev, ki se mudi v inozemstvu. Na seji se je razpravljalo o tekočih zadevah.

Napredovanje generalov

Beograd, 16. aprila. p. »Vojni list« objavlja ukaz, s katerim sta povišana v čin armijskega generala divizijska generala Danilo Kalafatović, komandant armije v Sarajevu in Miloš Jovanović, drugi pomočnik ministra vojske in mornarice. Trajno je upokojen na lastno prošnjo sodni general Ljubomir Dabić.

Obletnica smrti vojvode Stepanovića

Beograd, 16. aprila. p. Povodom obletnice smrti vojvode Stepe Stepanovića se je vršila danes v Vasnesenjski cerkvi svečana zadušnica. Cerkvene obrede je vodil ob veliki asistenci duhovščine mostarski episkop Jovan. Kralja je zastopal polkovnik Krstić, navzoči pa so bili člani vlade, diplomatskega zbora in številni predstavniki raznih nacionalnih organizacij z Narodno odbrano na čelu.

Imenovanja v žandarmeriji

Beograd, 16. aprila. p. »Vojni list« objavlja večji ukaz o imenovanjih v žandarmerijski službi. Med drugimi so imenovani: za komandanta dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani žand. polkovnik Gjorgje Barako, doslej komandant 8. žandarmerijskega polka. Za pomočnika komandanta beograjskega žandarmerijskega polka žand. podpolkovnik Alojzij Barle, doslej pomočnik komandanta I. žandarmerijskega polka. Za pomočnika komandanta dravskega žandarmerijskega polka žand. podpolkovnik Jovan Oljača, doslej pomočnik 8. žandarmerijskega polka. Za vršilca dolžnosti oficira za inspektorske posle zetskega žandarmerijskega polka je imenovan žand. major Emanuel Mašek, doslej komandant novomeške žandarmerijske čete.

Namestnik finančnega ministra

Beograd, 15. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za namestnika ministra financ Nikola Uzunović, minister brez listnice, za dobo, dokler se minister dr. Stanko Švrljuga mudi v inozemstvu.

Novi ravnatelj Trgovske akademije v Ljubljani

Beograd, 15. aprila. p. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je imenovan za ravnatelja Trgovske akademije v Ljubljani dr. Karel Pirjevec, doslej profesor na istem zavodu.

Odpust iz državne službe

Beograd, 15. aprila. p. Z odlokom finančnega ministra so odpuščeni iz državne službe brez pravice na odpustnino in pokojnino cariniki Fran Polak, Gjorgje Rohnić (oba pri glavni carinarnici v Ljubljani), Božidar Bratulović (carinarnica Beograd) in Borislav Ristić (carinarnica Novi Sad).

Objava trošarinskega zakona

Beograd, 15. aprila. Današnje »Službene Novine« objavljajo trošarinski zakon z vsemi spremembami, ki so bile izvršene v zadnjih letih, tako da je interesentom omogočena pravilna orijentacija.

Zgradba poštne palače v Beogradu

Beograd, 15. aprila. AA. Ministrstvo za gradbe je odobrilo kredit za dovršenje nove poštne palače v Beogradu, v znesku 5 milijonov Din. Za to zgradbo bo dražba v skrajšanem roku 20 dni.

Italijanska mornarica v reški luki

Sušak, 15. aprila. n. Iz Trsta so prispele danes v reško luko štiri pomorske divizije, ki sestoje iz križark »Taranto« in »Bari«, iz enega torpednega izvidnika ter osmih torpednih lovcev.

Opozarjamo trgovce

in sploh vse pridobitne kroge, ki nameravajo priobčiti svoje oglase v velikonočni številki »Jutra«,

da bo ta izšla že v soboto zjutraj

ter da bo običajna nedeljska številka »Jutra« odpadla. Prva naslednja številka »Jutra« bo izšla v sredo po praznikih ter bo tako velikonočna številka »Jutra« štiri dni aktualna, zaradi česar bodo dosegli oglasi, priobčeni v njej, najpovoljnejše uspehe.

Oglase za velikonočno številko „Jutra“ bomo sprejemali samo do četrtka do 18. ure.

Jugoslavija in Francija

Prosvetni minister Boža Maksimović o srčnih vezeh, ki vežejo francoski in jugoslovenski narod

Beograd, 15. aprila AA. Na snočnji svečani proslavi povodom »francoskega dneva«, prirejeni v Narodnem gledališču, je imel minister prosvete g. Boža Maksimović otvoritveni nagovor, v katerem je izjavil med drugim:

Nesreča, ki so jo v Franciji nedavno povzročili razbesneli elementi, nas je nocoj zbrala, da dokažemo svojo ljubezen do plemenitega francoskega naroda in vse francoske zemlje. Našo državo vežejo s Francijo stare tesne duševne in gmotne zveze. Omenjam le Napoleonovo Ilirijo, ki je bila nekdaj simbol krasne bodočnosti, obisk kneza Mihajla leta 1863. pri cesarju Napoleonu III., francoskega vojaškega instruktorja mlade srbske vojske, polkovnika Mondina, podporo srbski vojski s francosko artilerijo, sploh pomoč Francije Srbiji v vsaki krizi. To prijateljstvo je bilo kasneje potrjeno tudi s krvjo, prvič v francosko-nemški vojni leta 1870., kjer je za Francijo prelil svoio kri blagopokojni kralj Peter, in nato v svetovni vojni, tekom vseh njenih tragedij in peripetij. Srčno združeni s Francijo smo prebili vse te dni trpljenja in preizkušenj. Prizadevanju Francije je treba v prvi vrsti pripisati, da je bilo mogoče srbsko vojsko po Albaniji prepeljati na Krf in jo tamkaj na novo opremiti ter izpopolniti. Njenemu prizadevanju je treba pripisati, da so našli naši begunci, naši dijaki in naša deca nova ognjišča, nove domove in šole. Njenemu prizadevanju in njenemu brezkompromisnemu pojmovanju gre velika zahvala, da je bila ustvarjena naša država. Z njeno krvjo in s krvjo ostalih naših velikih zaveznikov je bil osvobojen naš dom. Nj. Vis. tedanji regent in prestolonaslednik Aleksander je mogel kot vrhovni poveljnik sporočiti srbskim vojakom na Krfu dne 20. aprila 1916 tole:

»Naši močni zavezniki in prijatelji se divijo neustrašnemu in viteškemu zadržanju srbske vojske, cenijo izredne žrtve srbskega naroda in priznavajo, da je dokazal svoje sposobnosti za svoboden kulturni in državni razvoj. Sklenili so vztrajati v borbi, da postane Srbija velika, da bo objela vso Jugoslavijo in jo pretvori v močno in silno državo, ki bo opravičila dosedanje žrtve.«

In tri dni kasneje sporoča regent svojim vojakom v velikonočni poslanici: »Junaki! Ne klonite pod mukami, ki jih trpite. Naj iz vaših grudi ne pride noben vzdih, naj iz vaših oči ne kane solza žalosti več. Iz vaših ust naj doni odločen glas: Borba do zmage, dokler ne bo ustvarjena svoboda Srbije in vsega jugoslovenskega naroda!«

Vrhovni poveljnik takratne srbske vojske je mogel postaviti take naloge sebi in drugim, ker je poleg čvrste vere v srečni izid naše stvari sam osebno doživel vero in zaupanje naših močnih zaveznikov, predvsem pa Francije. Pri njegovem obisku v Parizu marca 1916 je ves francoski tisk, ves Pariz in vsa Francija pozdravila mladega princa z navdušenjem in s prijateljstvom. Pozdravljali so njega in v njem izmučeni srbski narod.

Politiki, intelektualci, ves narod, vsa Francija so z neomajno vero vedno branili našo stvar. Bodoča Jugoslavija je bila srčna zadeva francoskega naroda. Vsi so govorili o »bratih v orožju, po srcih in po Bogu«. Vsi so ljubili in cenili našo zemljo in naš narod. S takimi manifestacijami ljubezni in pozornosti je bil proslavljen tudi »srbski dan« 17. junija 1917. Srbija je bila pozdravljena kot druga Francija na Dunavu in na Balkanu, kjer naj se vzpostavi Srbija s širšimi in poglobljenimi temelji, ki bodo pomenili roistvo Jugoslavije.

Francija je videla v tem glavni pogoj za trajen mir in to obljubo je varovala do konca. Prišla je zmaga in z zmago naših velikih in močnih zaveznikov je bila ustvarjena tudi Jugoslavija. Nikdar pa ne moremo pozabiti, da nas Francija v dneh, ko smo tavali preko albanske Golgote, ni pozabila in da ni zapustila naše stvari, temveč da nas je podpirala, noseč v svojem srcu svoje in naše težke občutke. Nihče v tistih časih ni čutil do nas tolike in tako iskrene ljubezni in vdanosti kakor Francija, ki jo je izkazovala našim beguncem in naši deci. Vse to se z besedami popisati ne da, ravno tako pa se ne da popisati naša ljubezen in hvaležnost.

Svoj govor bi hotel skleniti z odlomkom pozdrava Franciji, ki ga je avgusta leta 1916. izgovoril na francoski obali v srbskem taborišču pokojni veliki pesnik Petković-Dis, pesnik mračnega pesimizma ali vendar pesnik močnih in krepkih rodoljubnih pesmi, ki ga je po nekoliko mesecih po tem govoru vzelo v svoje okrilje morje na potu za Krf, da si odpočije v carstvu siren. Pozdravljajoč Francijo in izražujoč ji prijateljstvo, je rekel med ostalim: Koncem prošlega in začetkom tega leta je začela ladja za ladjo prihajati na francosko obal. Nosile so iznemogle ostanke srbskega naroda, toda ta onemoglost je kmalu izginila spričo toplih in prijateljskih src v Franciji, tako sočustvujoče duše, ki je pomenila za nas neprecenljivo dobroto in nam lajšala naše trpljenje. Tako je sprejela Francija narod, ki je izgubil svojo svobodo, toda ostal je pri tem viteški, sprejela ga je kot svojega najboljšega prijatelja. Kadar bo danes ali jutri napočil oni veliki dan, da se vrnemo v našo domovino, bomo čutili za Francijo tako veliko čuvstvo zahvale, da ga ne moremo izraziti. Nam, ki smo izgubili vero v Boga in ljudi in ki smo mislili, da nam ni pomoči: vi ste nam pomagali. Odprli ste nam široko svoja vrata in napravili ste vse, karkoli ste mogli, da ste nam olajšali naš položaj. Ko bo prišel ta veliki dan, ko se vrnemo domov ojačani in osrečeni po Franciji, se vam bomo zahvalili za zavetje in za počitek, ki ste ga dovolili nam in našemu narodu. Prosili vas bomo, da nas obdržite v dobrem spominu. Radi vas bomo imeli, ko se bomo jutri ali pojutrišnjem vrnili na svoja ognjišča. Če bodo še žive naše matere, nas bodo vprašale: Kako ste se imeli v Franciji? In mi jim bomo odgovorili: V Franciji nam je bilo dobro. Če bodo živele naše žene in naše sestre in če nas bodo pričakale in vprašale: Kako vam je bilo v Franciji?, tedaj jim bomo odgovrili: V Franciji nam je bilo dobro. Če je še živa naša deca in če nas bo tudi ona pričakovala, deca ki ne zna govoriti in vprašati drugega kakor, kje je Francija, tedaj jim ne bomo odgovorili z besedami, temveč položili samo roko na srce: tu je Francija!«

Banovinske davščine v savski banovini

Zagreb, 15. aprila. r. Savski ban dr. Šilović je objavil v uradnih »Narodnih Novinah« uredbo o banovinskih dajatvah za kritje izdatkov banovinskega proračuna za leto 1930./31. z navodili za izvrševanje te uredbe. Po tej uredbi se pobira v savski banovini: 1.) 20% banovinska doklada na neposredne davke; 2.) 10% taksa na kosmati dohodek v varjetejih in kabaretih; 3.) taksa na zabave, glasbene prireditve v višini 50% državne takse; 4.) taksa na kinematografske vstopnice v višini 4% od vrednosti, ne računajoč državno in občinsko takso; 5.) taksa na lovske karte (20 Din) in na karte za ribolove (10 Din); 6.) taksa na zakupnino od lovišč v višini 50% zakupa, toda do 1500 Din v eni občini; 7.) 20% taksa na vstopnice za sportne prireditve, ki so dražje od 10 Din; 8.) taksa na sečnjo gozdov v višini 2% od vrednosti lesa na panju; 9.) taksa na živinske potne liste (6 Din od glave pri veliki živini in 3 Din pri drobnici); 10.) prenosna taksa za pogodbe o nakupu in prodaji nepremičnin in premičnin v višini 1% od prodajne vrednosti; 11.) taksa na motorna vozila, in sicer pri avtomobilih 0.5—1% od nakupne vrednosti avtomobila, toda največ 3000 Din letno, pri motociklih 50—250 Din letno in pri tovornih avtomobilih do 500 kg nakladalne teže 400 Din, do 1000 kg 700 Din ter za vsakih nadaljnjih 500 kg 100 Din (pri starih vozilih velja 25% popust); 12.) banovinske trošarine (na vino 1 Din, na pivo 0.60 Din od litra, na žganje 5 Din, na špirit 7 Din od hektoliterske stopnje); 13.) davek na samorodnice v višini 15 par letno na trto; 14.) davek za gradbo, vzdrževanje in popravilo srednjih šol v višini od 20—500 Din letno na učenca, pri čemer so starši za svoje otroke oproščeni pri davčnem cenzusu do 120 Din, odnosno pri mesečni plači do 2200 Din.

Savski ban na Sušaku

Sušak, 15. aprila. n. Danes popoldne je prispel semkaj ban savske banovine dr. Josip Šilović z gospo soprogo. Gosta sta se nastanila v »Park hotelu Pečine«, kjer ostaneta preko velikonočnih praznikov.

Poljska sodba o naši vojski

Varšava, 15. aprila. AA. »Poljski zbrojin« prinaša članek o »Oboroženi sili Jugoslavije«. Pisec poudarja vzornost, odpornost in visoko moralo jugoslovenske vojske, kar jo dela za najboljšo vojsko v Evropi.

Vihar na Črnem morju

Bukarešta, 15. aprila. č. Na Črnem morju divjajo silne nevihte. Doslej javljajo tudi že o nesreči neke rumunske ladje, ki se je potopila. Moštvo je rešeno. V rumunskih pokrajinah že delj časa silno dežuje, dočim pritiska v Besarabiji velika vročina.

Tatinski cigani

Sušak, 15. aprila. n. V kopališču Kraljevica je bilo poslednje dni izvršenih šest večjih vlomov. Po kratkih poizvedbah s strani orožništva je padel sum na skupino ciganov iz ludbreške okolice v Podravini, ki se že več dni potikajo v okolici Kraljevice. Orožniška patrulja je danes dohitela seleče se cigane pri vasi Gornje Jelenje ter izvršila pri njih temeljito preiskavo. Našli so pri njih osem različnih vitrihov ter mnogo gotovine. Orožništvo sklepa, da so cigani izvršili več vlomov, najbrže tudi še kje drugje in ne samo v Kraljevici. Štirje cigani in ena ciganka so bili aretirani in zadržani v Kraljevici.

Alkoholna prepoved v prometni službi na Madžarskem

Budimpešta, 15. aprila. č. Minister trgovine je izdal danes strogo naredbo, s katero zabranjuje celokupnemu osobju madžarskih državnih železnic in drugih prometnih ustanov, da bi uživali alkoholne pijače za časa službe. Ta prepoved se nanaša tudi na šoferje, pilote in drugo prometno osobje brez ozira na to, ali so v državni ali zasebni službi. Kazni za kršitev te naredbe so zelo stroge.

L. T. de Krabbe v Ljubljani

Ljubljana, 15. aprila

S popoldanskim vlakom ob 14. se je pripeljal iz Zagreba v Ljubljano član sekretarijata Društva narodov g. L. T. de Krabbe. Sprejel ga je prof. dr. Pretner. Da spozna ljubljanske prijatelje Društva narodov, se je g. de Krabbe ob 18. v francoskem institutu v Narodnem domu udeležil informativnega sestanka, na katerm se je namenil tudi sam izpregovoriti.

Sestanka so se udeležili v prav lepem številu predstavniki in člani akademskega udruženja ter ljubljanskega udruženja za Društvo narodov. V imenu slednjega je podpredsednik prof. dr. Pretnar pozdravil odličnega gosta in ga predstavil navzočim. Nato je g. de Krabbe v kratkem, a prav tehtnem predavanju obeležil delovanje Društva narodov in navajal zamisleke, kako si on predstavlja sodelovanje dijaštva za smotre te velike mednarodne institucije. Očrtal je ustroj univerzitetnih lig in njihov delokrog ter poudaril, da polaga vodstvo Društva narodov veliko važnost na delovanje posameznih udruženj, ki dajo v marsikaterem pogledu boljše uspehe kakor razni kongresi. Predavatelj je podal dijaštvu mnogo dobrih nasvetov za metodo dela na tem področju in omenjal je razne teme, ki so bile zadnji čas dane dijaškim udruženjem, da jih obdelajo. Dijaštvo je pokazalo, da se pričenja zelo resno in učinkovito baviti z mednarodnimi problemi.

Po predavanju, ki je trajalo dobre pol ure in je bilo podano v francoščini, je g. de Krabbe ustregel posameznim akademikom in drugim navzočim s pojasnili na stavljena vprašanja. Toplo se mu je končno zahvalil predsednik univerzitetnega udruženja za Društvo narodov akademik Branko Alujević.

S polnočnim brzovlakom se je gospod de Krabbe po presrčnem slovesu vrnil v Ženevo. Ponovno je poudaril, da odnaša iz Zagreba, kjer je na proslavi 10letnice tamošnje lige doživel prav lepo manifestacijo za delo in smotre Društva narodov, kakor tudi iz simpatične Ljubljane najlepše vtise.

Transakcije pri tiskarni „Merkur“

Iz trgovskih krogov nam pišejo:

Pred leti smo organizirani trgovci s težko muko izposlovali koncesijo za tiskarno, ki naj bi bila služila trgovskim interesom. Kot nekako trgovsko-stanovsko podjetje je bila končno ustanovljena »Trgovsko-industrijska delniška družba »Merkur« z začetnim kapitalom 750.000 Din. Živahno se je agitiralo v mestu in po deželi za naše »stanovsko podjetje«, apeliralo se je na našo stanovsko zavest in mnogi smo vpisali iz trgovske solidarnosti manjše ali večje število delnic. Tiskarna je pozneje podvojila svojo glavnico, ker je povečala obrat. Razni, ne ravno srečni angažmani so povzročili velike izgube, a veliki zaslužki, ki jih je dajala tiskarni naša Trgovska zbornica in pa stanovska samozavest slovenskega trgovstva, ki je tiskarni naklanjalo mnogo naročil, so pomagali, da je »Merkur« vendarle največjo krizo prebrodil in lani so nam rekli, da je postalo podjetje aktivno in da je delniški kapital v celoti očuvan.

Te dni pa dobivamo mali delničarji pismena obvestila, da so gospodje veliki akcijonarji svoje delnice prodali, in ponuja se nam, da naj, če hočemo, izročimo svoje delnice Kmetski posojilnici, ki nam jih bo izplačala po — 50 Din, t. j. polovica nominalne vrednosti. V pismu se nam pravi, da pri tem še napravimo dober posel » z ozirom na velike težkoče, s katerimi se je moralo naše podjetje od početka boriti in ker delnice niso donašale nobene dividende«. Toda ravno lani se nam je reklo, da je tiskarna sanirana in smo torej upravičeno smatrali, da je rešen ne le ves akcijski kapital, temveč da se smemo nadejati v bodoče tudi skromnega obrestovanja!

V pismu upravnega sveta nič ne stoji, kdo je kupil večino delnic in za koga nam je sedaj Kmetska posojilnica pripravljena plačati polovico delniške vrednosti. Govorilo se je, da hoče tiskarno Merkur kupiti banovina. Trdi se pa, da je vest v tej obliki netočna. V banovinskem proračunu ne vidimo v to svrho nobene postavke. V ostalem, ako bi banovina res kupila tiskarno, bi morala napraviti kupoprodajno pogodbo z delniško družbo »Merkur«. Tiskarna je pač vredna najmanj svojo bilančno ceno — ker ne dvomimo, da je upravni svet sestavljal bilanco kot dober gospodar — in pri tem bi se bila dosegla vsaj cena v izmeri celotne glavnice, t. j. delničarji — veliki in mali — bi bili dobili po likvidaciji družbe izplačano polno vrednost svojih akcij. Banovina, če hoče imeti svojo uradno tiskarno, vendar ne bo obratovala kot »trgovsko-delniška družba »Merkur«!

Verjetnejša je vest, da so naši veleakcijonarji prodali svoje delnice novemu netrgovskemu konzorciju, ki hoče tiskarno voditi kot delniško družbo naprej. To je zares žalosten konec našega stanovskega podjetja, pri čemer nam je nerazumljivo le to, zakaj bi morali delničarji prodajati svoje akcije po polovični ceni, če je njihova bilančna vrednost enaka nominalni in kje so razlogi, da pridejo novi delničarji po tako nizki ceni do podjetja, za katero je slovensko trgovstvo toliko žrtvovalo? Prav bi bilo, da se nam od strani upravnega sveta, ki je sigurno avtentično informiran, v katere roke je šla večina delnic, javno pojasni dejansko stanje ter pove, zakaj so delnice manj vredne, nego bi se zanje dobilo pri eventualni likvidaciji podjetja, proti kateri bi končno nihče ne imel nič, če bi se tiskarna res prodala, bodisi že privatniku ali pa banovini, odn. kaki drugi javni korporaciji.

Povsod slabo vreme

Rim, 15. aprila. s. Kakor je bilo že poročano, divjajo v severni Italiji že nekaj dni veliki pomladanski viharji. Nad Piacenzo, Piso in Lucco so se izlili veliki nalivi, pomešani s točo. Temperatura je povsod občutno padla. Na gorah okoli Vidma je zapadel sneg. V Cuneu je treščilo v vojašnico in ubilo vojaka pri vodovodu. Tudi po južni Italiji je strela ubila nekaj oseb.

Freiburg, 15. aprila. s. V Schwarzwaldu je po nedeljskem lepem vremenu nenadoma pričela padati temperatura. V gorah je začelo snežiti in sneg je obležal do 1000 m nizko. Po dolinah dežuje brez prestanka.

Budimpešta, 15. aprila. s. Iz raznih krajev v Transdanubiji prihajajo vesti o toči.

Turkestanska železnica

Moskva, 15. aprila. o. Kakor poročajo, bo turkestanska železnica kmalu končana. Dogotoviti je treba le še zadnjih 11 km.

Krvavi izgredi v Kalkuti

Aretacija Gandhijevega tajnika — V Kalkuti so se indijski demonstranti borili za barikadami z angleško policijo

Pariz, 15. aprila. AA. Po poročilu iz Bombaya je bilo tamkaj izvršenih pet novih aretacij zaradi kršitev zakona o solnem monopolu. Aretiran je bil tudi Gandhijev zasebni tajnik.

Kalkuta, 15. aprila. s. Oblasti sedaj popolnoma obvladajo položaj. Promet z vozili in vozovi cestne železnice se razvija normalno. Dan žalosti zaradi aretacije predsednika indijskega nacionalnega kongresa bo velika večina Indijcev v mestu strogo praznovala. Policijski narednik, ki je hotel pomagati ranjenemu tovarišu, je oddal strel v množice, pri čemer sta bili dve osebi ranjeni. 13 napadalcev ranjenega narednika je bilo aretiranih.

Kalkuta, 15. aprila. AA. Tu so izbruhnili krvavi nemiri, ki so jih organizirali indijski nacionalisti. Demonstranti so zabarikadirali ulice in zažgali 4 vozove cestne železnice. Ko so prišli gasilci, so metali demonstranti nanje opeko. In gasilec je bil ubit in več ranjenih. Po cestah križarijo oklopni avtomobili, polni vojaštva. Policija je bila ojačena.

Položaj je zelo napet.

Političen umor v Washingtonu

Umor uradnice mornariškega ministrstva — V državi Wisconsin so tihotapci alkohola ustrelili državnega pravdnika — Bivši cestni delavec milijonar

Newyork, 15. aprila, d. Preteklo soboto so našli v nekem jarku v bližini pokopališča v Arlingtonu pri Washingtonu truplo umorjene ženske, v kateri so spoznali uradnico mornariškega ministrstva miss Mary Baker. Baje gre za političen zločin. Listi poročajo, da ima tajna policija že dokaze v rokah, da je postala umorjenka žrtev političnega maščevanja in da je v afero zapletenih več vplivnih političnih osebnosti.

Mauston (Wisconsin), 15. aprila, d. Državni pravdnik pokrajine Juneau Clinton Price, ki je igral v političnem življenju države Wisconsin veliko vlogo, je bil včeraj umorjen, ko se je razgovarjal doma v kuhinji s svojo soprogo. Atentatorji so oddali nanj pet strelov, ki so ga vsi zadeli v hrbet. Domnevajo, da so morilci med tihotapci alkohola, ki jih je Price zelo preganjal.

Newyork, 15. aprila, d. Bivši cestni delavec John Dunne, ki je pred nekaj leti zamenjal svoj pocestni posel s tihotapstvom alkohola, je preteklo nedeljo priredil zabavo, h kateri je povabil 600 gostov in ki je veljala 15.000 dolarjev. Dunne, ki je sedaj star 40 let, je ob tej priliki sporočil povabljencem, da bo sedaj opustil tihotapstvo alkohola. Postal je namreč že večkratni milijonar in hoče ostalo življenje preživeti v miru in udobnosti.

Kongres Internacijonalnega ženskega saveza

Največja svetovna ženska organizacija, v kateri so preko Jugoslovenskega narodnega ženskega saveza včlanjena tudi naša slovenska ženska društva, prireja vsakih pet let kongrese, na katere pošiljajo vsi narodni ženski savezi svoje delegacije, navadno zelo številne. Ker so se vršili doslej ti kongresi v zelo oddaljenih mestih in bi zato udeležba zahtevala za naše razmere ogromne izdatke, so Jugoslavijo zastopale le po tri delegatke. Letos pa bo mogoče sestaviti večjo delegacijo, ker se bo vršil kongres na Dunaju, torej v naši neposredni bližini. Ni čuda, da se predvsem Slovenke živahno zanimajo zanj. Dasiravno program še ni definitivno določen, vendar se v bistvu ne bo izpremenil, zato ga lahko objavimo že sedaj.

Od 23. do 26. maja seje uprave: 26. maja otvoritev razstave avstrijskih likovnih umetnic; 27. in 28. seje komisij (komisije se pečajo z vprašanji financ, tiska, morale, javne higijene, zaščite dece, ženskih poklicev, kinematografa, vzgoje, izseljeništva, umetnosti); 27 zvečer konferenca: Gospodarski faktorji-nositelji miru; 28. zvečer pozdravni večer, ki ga priredi Internacionalni ženski savez.

Predsednica otvori kongres in predstavi občinstvu, ki ima prost vstop, predsednice vseh Narodnih savezov; 29. maja seje izvršilnega odbora, zvečer pozdravni večer avstrijskega ženskega saveza; od 30. maja do incl. 5. junija se vrše dopoldne in popoldne javne seje, katerih se smejo udeležiti poleg delegatinj tudi ostale društvene članice, ako je v sejni dvorani dovolj prostora. Seje se vrše od pol 10. do pol 1. in od pol 3. do 5.; 30. maja je večer posvečen ženski mladini. Pod predsedstvom dr. Alice Salomnove bodo govorile znane ženske voditeljice: Pichon Landry, Francija: Mlada ženska generacija v poklicnem življenju; Any Hristić, Jugoslavija: Katere socialne dolžnosti naj bi ženska mladina izpolnjevala; dr. Schauer, Nemčija: Kako naj se uveljavi vpliv mlade ženske generacije v našem političnem življenju; studentka Christel Berk-Managetta, Avstrija: Kaj pričakujemo me mlade od ženskega gibanja?

6. in 7. junija so seje nove uprave, izvršilnega odbora in komisij; 3. junija zvečer je konferenca pod predsedstvom Lady Aberdeen, grofica Apponyi, predsednica madžarskega ženskega saveza, princesa Cantacuzene, predsednica rumunskega ženskega saveza, in gosp. van Eeghen, poslevodeča tajnica internacionalnega ženskega saveza. Med kandidatinjami za podpredsedniško mesto je tudi naša predsednica ga prof. Petković, kot podpredsednica finančne komisije pa je predlagana blagajničarka našega saveza g. Olga Gavrilović. Naloga naših delegatk bo torej, da pridobe čim več glasov za naše kandidatinje, ker moramo na vsak način v bodoče doseči vsaj nekaj upravnih mest v internacionalnih ženskih organizacijah za Jugoslavijo.

Običajno imajo v času, ko zaseda »svetovni ženski parlament«, ostale mednarodne ženske organizacije seje ali sestanke. Tako je porabila letos to priliko tudi svetovna zveza podeželskih žen (Landfrauenbund) in bo zborovala 28., 29. in 30. maja. Teme konferenc: Ohranjenje in razširjenje narodnih umetnosti; obrti, pesmi, petja, noš. Kmetica in njena deca pred zakonom. Ali more meščanka sodelovati s kmetico, oziroma s podeželsko ženo? Kako naj v bodoče internacionalne ženske organizacije delujejo v prid podeželske žene?

Ako se bo naša delegacija redno udeleževala dela, čaka predsednico in delegatinje težak posel, zlasti če pomislimo, da se vrše diskusije večinoma v angleščini in francoščini in le deloma v nemščini. Običajno se prevaja ali tudi to zelo utrudi. Nasprotno pa bodo ostale udeleženke kongresa, ki bodo morda sledile samo nekaterim sejam, imele dovoli časa, da si po programu, ki je sestavljen nalašč za nje, ogledajo najlepše kraje in mesta dunajske okolice: Schönbrunn, Klosterneuburg, Kobenzl, Kreutzenstein, Semmering, Wachau, Hinterbrühl, Baden itd. Projektiran je izlet z žično železnico na 2000 m visoko Rax. Ogledale si bodo lahko znamenite komunalne naprave Dunaja.

V operi bo gala-predstava (Fidelio-: en večer je posvečen avstrijski glasbi, narodni pesmi in narodnim plesom; v svetovno znani »Spanische Reitschule« bodo lahko občudovale umetnosti jahačev in jahalk, članov visoke dunajske družbe.

Oficielne delegatinje (vsak narodni savez pošlje lahko devet zastopnic poleg predsednice) bodo sprejeli: avstrijski zvezni kancelar v palači zunanjega ministrstva na »Ballplatzu«, trgovinski minister v parku Schönbrunna, v Mestni hiši pa dunajski župan.

Ugodnosti za udeleženke so: avstrijski vizum je zastonj, avstrijske železnice so dovolile popusta 25 %, cena tramvajske vozovnice, ki velja za štiri dni, je precej znižana, znižane so tudi vstopnine v nekaterih muzejih, galerijah in zbirkah, istotako imajo 10 % popust pri skupnih izletih. Za prenočišče morajo pač skrbeti same.

Vabimo članice naših ženskih društev, da se kongresa internacionalnega ženskega saveza na Dunaju udeleže. V svrho pregleda rabimo seznam vseh udeleženk, zato jih prosimo, da pošljejo prijave s svojim točnim naslovom tajnici slovenskega dela saveza ge. Štebi-Pleško, Šelenburgova ulica 7-II., sigurno do 19. t. m. Poznejših prijav ne bo mogoče upoštevati. Pismene prijave naj pošljejo tudi one članice, ki so se že ustno priglasile. Za morebitne druge informacije glede kongresa bo tajnica na razpolago 18. t. m. od 9. do 11. v prostorih Splošnega ženskega društva na Rimski cesti 9.

Anglija in Egipt

London, 15. aprila AA. Včeraj ob 5. popoldne so se pričeli med angleško in egiptsko delegacijo razgovori za zaključitev angleško-egiptske pogodbe.

Angleški delegaciji predseduje zunanji minister Henderson, dočim vodi egiptsko delegacijo ministrski predsednik Nahas paša. Razgovori so trajali davi do 5. s kratkim premorom za večerjo. Nocoj so se pogajanja nadaljevala. Zunanji minister Henderson upa, da bo lahko poročal zbornici o poteku pogajanj že v četrtek. Ponočni seji so prisostvovali vojni minister Tom Shaw, tajnik za dominijone lord Passfield, minister za letalstvo lord Thomson, angleški komisar za Egipt in Sudan Percy Loraine, permanentni podtajnik zunanjega ministrstva sir Robert Vansittart in parlamentarni podtajnik za zunanje zadeve dr. Dalton.

»Times« pišejo, da so nastale pri teh pogajanjih komplikacije, ker je nastopila egiptska delegacija s popolnoma novimi predlogi, ki se razlikujejo od onih, katere je Henderson označil vladi kot skrajno mejo, do katere lahko popusti Anglija. Ni vzroka za domnevo, nadaljuje list, da bi se Henderson manj zanimal za interese britskega imperija kakor njegovi predniki in da bo sklenil slabo pogodbo za Anglijo. List naglaša nadalje, da se ne sme oslabiti civilizirana vlada v Sudanu, ki jo je postavila Anglija in ki varuje egiptske meje pred barbarstvom. Anglija ne more pod nobenim pogojem dovoliti zasedbe Egipta po kaki drugi državi.

Prav tako ne more dovoliti angleška vlada ogražanja Sueškega prekopa, ki je glavna pot v Avstralijo. Novo Zelandijo in v vzhodni del britskega imperija. Henderson, zaključuje list, vse to dobro ve in mi imamo njegovo javno zagotovilo, da so bili predloženi egiptski vladi predlogi, ki popolnoma varujejo angleške interese in so zadnja beseda, ki naj omogoči z Egiptom trajen in časten sporazum.

Demisija angleškega komisarja v Palestini

Jeruzalem, 15 aprila. d. Vrhovni komisar v Palestini sir John Chancellor je izročil londonskemu kolonijalnemu uradu prošnjo za sprejetje njegove demisije. Demisija sicer še ni bila sprejeta, vendar pa se angleški kolonijalni urad že bavi z vprašanjem kandidatov za njegovega naslednika. Istočasno je bil odstavljen glavni tajnik vrhovnega komisarijata Luke. Tako zapuščata oba najvišja uradnika angleške uprave Palestino. Pred kratkim je bil odstavljen tudi šef tajne policije Broadford.

Naši kraji in ljudje

Na belokranjskem pogorišču

Južni del pogorišča v Zaluki

Ljubljana, 15. aprila.

Strašno je razdejanje, ki ga je zadnja leta povzročil ognjeni element po naših vaseh. Ni nam še iz spomina nesreča, ki je pred par leti doletela Kočevsko Reko, še stoje črne, sajaste priče požarne katastrofe v Gorniem Jezeru ob Cerkniškem jezeru. Iznenada je v nedeljo proti večeru zapel telefonski zvonec v uredništvu in sporočil novo katastrofo. V pobožnem cvetnonedeljskem razpoloženju dremajočo belokranjsko vas je oplazil rdeči petelin in jo razdejal do temelja. Zaluke ni več.

Prve svetlobe so se trgale s horiconta, ko smo v avtobilu prevalili Gorjance. V zgodnjem jutru sanja še vsa Metlika. Pri mali hišici pogleda izza vrat plah ženski obraz: čez Kolpo in na desno. Po ovinkih se trudil avto navkreben, ilovnata tla za požirajo čez osi. Za malim gozdičkom, komaj par kilometrov za Metliko je že prepojeno ozračje s sajastim duhom. Dober streljaj dalje puhte iz zemlje gosti snopi dima. Tu je stala Zaluka, prešerna belokranjska vasica, vsa v blagostanju in sreči.

Najžalostnejša slika je danes pogorišče. Prav nič več ni ob lepe, prijazne vasice. Sem pa tam štrli v sivo nebo ožgano drevo, črna stena prejšnje hiše moli iz ruševin, sicer je vse le zravnana zemlja. Skrivljena železna ogrodja vozil, plugov, bran in drugega orodja so tihe priče marljivega dela. Temeljito je opravila ognjena vihra. Veliki kameniti kvadri, temeljne opore hiš, so razpadli v apneni prah, od bogatih žitnih zalog tli ponekod še prgišče pšenice, koruze i. t. d. Tu leži med pepelom par pujskov, tam janček ali pes, ki ga nihče ni utegnil odpeti z verige.

Med vso to žalostjo se vlačijo strti Zalučani, brskajoč med ruševinami, med katerimi najdejo uničen marsikak drag spomin svojega življenja. Kot sence begajo zmedene ženske po vročem pepelu, vijejo roke, kriče, se mečejo po tleh, tulijo. Usmiljenja kliče mati z neba ne za se, za svojo malo deco. Vdova sedi na zoglenelem štoru lesa. Ne gane se od tod; tu je stal predragi dom. Njej ni ostalo ni toliko, da bi imela ptičica za v kljun. Možje prenašajo udarce s krvavečimi srci. Prikrito si brišejo solze, ki jih ne zadrži nobena, še tako krepka nrav. »Nikdar več ne bo Zaluke,« tožijo.

Nihče ne ve, kje bo prihodnje dni spal, kje sedel, kaj bo s številnimi otroci. Otopeli od brezmejne nesreče, ne vedo, ne kam ne kod. Organizirana pomoč je nujna kakor le kdaj. Dvakrat da kdor hitro da!

Mirno je sedaj pogorišče. Tihoto pretrgavajo le blazni klici obupanih. Iz kupa ruševin švigajo mestoma goreči zublji, gost dim se vali čez grobeli, da prikriva grozno sliko vsega razdejanja. Slišno padajo debele deževne kaplje izpod sinjega neba. Šele zdaj! Usoda ne pozna meja kadar biča vbogo človeško življenje...

Oni, ki ne vedo, kam bi se dali...

Ugaslo je dvoje blagih src

Kočevje, 15. aprila.

V ponedeljek je po kratki in mučni bolezni preminul upraviteli zavoda za slepe v Kočevju g. Viktor Dougan, star komaj 37 let.

Pokojnik je bival štiri leta v našem mestu in je bil vobče priljubljen in spoštovan. Za revno in slepo deco je skrbel kot najboljši oče. Slepci so ga zaradi blagega značaja in ljubezni, ki jo je gojil do njih, nadvse spoštovali in ljubili. Ko je njegovo življenje pojemalo, so v strahu trepetali zanj. Žalostne so danes njihove duše in iz ugaslih oči polze solze bridkosti in tuge. Navadili so se nanj kakor na svojega najboljšega varuha. Za Dovganom žalujejo nešteti prijatelji, ki so ga spoštovali in cenili zaradi njegovega blagega in vedrega značaja.

Viktor Dougan je obiskoval ljubljansko gimnazijo, a je moral še pred koncem svojih študij na vojno. Na fronti mu je krogla prevrtala pljuča in mu zadala smrtno kal. Po vojni je bil kot invalid uradnik v socialnem skrbstvu in je kot tak pred štirimi leti prišel v Kočevje, kjer je po odhodu g. Metlike prevzel vodstvo zavoda za slepe. Pokojnik zapušča soprogo. Jutri ob 17.30 bo njegov pogreb izpred zavoda za slepe na mestno pokopališče.

V Koprivniku pri Kočevju pa je umrl v nedeljo učitelj g. Franc Batič. Pregnan iz svoje primorske domovine, se je zatekel v naše kraje, kjer je dobil službo učitelja-dnevničarja. V Koprivniku je služboval eno leto. Že na smrt bolan je redno prihajal v šolo in ko ni mogel več, je učil doma ležeč v postelji. Bil je tihega in mirnega značaja. Nikdar ni tožil o svoji bolezni, ker se je bal, da bi zaradi nje izgubil še svojo borno dnevničarsko službo. Umrl je kot žrtev svojega poklica ter zapustil soprogo z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

Njegova zadnja pot danes dopoldne je pokazala, kako visoko je bil cenjen in spoštovan. Tako lepega pogreba že dolgo ni bilo v Koprivniku. Pokojnikoma blag in časten spomin.

Srednjeevropski institut v Draždanih

Obisk našega berlinskega poslanika

Prošli teden je posetil naš berlinski poslanik g. Živojin Balugdžić Srednjeevropski institut v Draždanih, kjer so ga pozdravili direktor instituta prof. dr. Hoffmann, kulturni referent dr. Lippel in asistent Nešić.

Srednjeevropski institut je na čast g. poslaniku priredil svečano sejo, katere se je poleg druge odlične publike udeležil g. Balugdžić z legacijskim svetnikom g. Rašićem in tiskovnim atašejem g. Kajmakovićem od našega berlinskega poslaništva ter naš častni konzul v Draždanih g. Kühne. Po uvodnem predavanju direktorja instituta prof. dr. Hoffmanna o pomenu in o ciljih instituta in po referatih iz oddelkov za kulturo, gospodarstvo in časopisje je imel g. Balugdžić daljši govor, v katerem je poudaril, da je Srednjeevropski institut nujno potrebna ustanova za pospeševanje kulturnega in gospodarskega zbliževanja med narodi in državami. Pred vojno se je govorilo o svetovnem trgu, danes se govori o svetovnem gospodarstvu. Govornik je razvil duhovite misli o odnošajih nacionalnega kapitala k internacionalnemu. Posebno je naglašal, da se morajo vsi evropski narodi sporazumeti tudi na gospodarskem polju ter si sorazmerno razdeliti delo in kapital.

Po govoru g. Balugdžića se je razvila živahna diskusija o ukrepih, ki bi omogočili pojačanje gospodarskih stikov med Nemčijo in Jugoslavijo. Diskusijo je zaključil g. minister Balugdžić s ponovno pohvalo Srednjeevropskemu institutu, ki je odlično sredstvo za zbližanje med Jugoslavijo in Nemčijo.

G. poslanik je bil s svojim spremstvom in z vodilnimi člani instituta na kosilu pri našem častnem konzulu g. Külmeju. Pred hišo sta čakala g. Balugdžića sinko g. Külmeja s soljo in hlebom ter hčerkica s šopkom v naših narodnih barvah. Pri kosilu je g. konzul nazdravil Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu, g. poslanik pa prezidentu Nemške republike g. Hindenburgu.

Isti dan je sprejel g. Balugdžić draždanske in tuje novinarje ter je dalj časa z njimi razgovarjal. Zvečer se je vrnil v Berlin. Obisk našega poslanika je napravil v Draždanih najboljši vtis.

Prebavljaj dobro, da ostaneš zdrav.
vživaj
Bullrich-ovo Sol
Idealno sredstvo proti vsem motnjam prebave, želodčnim bolečinam, zgagi i t.d.
100 let v uporabi in nenadkriljivo!
Dobiva se v vseh lekarnah.
A.W.i.C.W. Bullrich Berlin W.57

Priprave za vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani

Ljubljana, 15. aprila

V soboto zvečer je bila na mestnem magistratu seja pripravljalnega odbora za organizacijo vseslovanskega gasilskega kongresa, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, začetkom meseca avgusta v Ljubljani. Predsednik odbora g. Engelsberger iz Krškega je podal izčrpno poročilo o vseh dosedanjih pripravah za kongres. Na kongres so vabljeni poleg slovanskih gasilcev tudi gasilci raznih prijateljskih in zaveznih držav. Vabilu so se doslej odzvale poleg Češkoslovaške, Poljske in Bolgarske tudi Belgija, Francija, Švica, Nizozemska in Luksenburška. Vabljene inozemske gasilske federacije odpošljejo na kongres veččlanske deputacije, osobito častno bo na kongresu zastopana Belgija s približno 60 gasilci. Belgijci so v svojem pismu na predsednika kongresnega odbora g. Engelsbergerja poudarjali važnost kongresa za mednarodno gasilsko organizacijo ter izrazili nado, da bo kongres mnogo pripomogel k poglobitvi medsebojnih stikov med Belgijo in našo državo.

Gasilske federacije vseh omenjenih držav so hkratu opozarjale odbor, da bi bilo prav umestno, če bi se naša vlada obrnila na vlade dotičnih držav, da odpošljejo na kongres tudi svojega oficielnega zastopnika.

S kongresom bo združena tudi velika gasilska razstava, kjer bodo razstavile svetovne tvrdke vse najmodernejše gasilsko orodje in gasilske opreme. Za to razstavo vlada že sedaj med Čehoslovaki največje zanimanje, prav tako med avstrijskimi in nemškimi tvrdkami. Za prevoz razstavnih predmetov po železnicah sta Avstrija in Češkoslovaška že dovolili znižane prevozne tarife. Razstava bo v vseh paviljonih ljubljanskega velesejma in je treba omeniti, da je šla uprava velesejma zelo na roke kongresnemu odboru, kar se tiče organizacije razstave same.

Med češkimi gasilci vlada za kongres največje zanimanje, kar dokazujejo tudi propagandni članki v češkem tisku, ki že dnevno objavlja najrazličnejše informativne članke. Prvotno so nameravali Čehi priti v Ljubljano v dveh posebnih vlakih, toda število prijavljenih čeških gasilcev je že sedaj tako naraslo, da pripravljajo že tretji posebni vlak.

Med domačimi gasilskimi društvi v Sloveniji se prav tako vrše živalne priprave za kongres, osobito vaje, ki jih bodo gasilci izvajali na javnem nastopu 3. avgusta v nedeljo. Velikim vajam bo najbrž prisostvoval Nj. Vel. kralj, ki je blagovolil prevzeti tudi protektorat nad kongresom. Za primer kakih nepredvidenih ovir pa bo kralja na kogresu zastopal Nj. Vis. princ Pavle. Na kongres bodo vabljeni tudi člani vlade, v prvi vrsti ministrski predsednik kakor tudi ostali ministri.

Od 700 gasilskih društev v Sloveniji je doslej prijavilo udeležbo na kongresu nad 350 društev z 10.000 člani v krojih. Stanovanjski odsek pod vodstvom g. Mežeka ima že sedaj obilo posla s stanovanji. Odsek bo apeliral na ljubljanske meščane, da bodo dali gostom na razpolago postelje. Tudi železniški odsek je že izvršil mnogo važnih poslov, potrebnih za transport udeležencev. Pri prometnem ministrstvu je dosegel, da je dovoljena vsem udeležencem polovična vožnja. Važno je, da bodo zunanji udeleženci lahko z vozovnicami, žigosanimi od kongresne pisarne, posetili tudi naše Primorje in druge kraje v državi. Vozni listki bodo veljavni za dobo dveh mesecev. Pravico do polovične vožnje bodo imele tudi osebe v civilu, ki pridejo na kongres. Vozni listki se bodo morali žigosati prav tako v kongresni pisarni.

Kaj bo s kopališčem v Kamniku?

Kamnik, 15. aprila.

Kakor znano, bo gradila mestna občina ob Nevljici letno kopališče. Mestni občini naj bi pomagalo pri izvršitvi tega prospekta tukajšnje Tujsko - prometno društvo.

Gospodje okrog Tujsko - prometnega društva so, dobro zavedajoč se, da je kopališče velika potreba nele v tujsko - prometnem oziru ampak tudi za Kamnik sploh, bili takoj pripravljeni pomagati z vso svojo močjo.

Poletje se bliža — kopališče se pa niti ni pričelo graditi in tudi, kakor se kaže — ne bo letos stalo.

Higijenski zavod v Ljubljani je prevzel izdelavo načrta za kopališče in je pred časom poslal k nam svojega inženjerja, ki je ogledal in premeril teren. Od tedaj naprej se ni na stvari nič delalo. Načrti so bili obljubljeni za 25. marca in vse urgence dosedaj niso prinesle zaželjenega uspeha.

Ker je kopališče tako važno in ker je sklep Meščanske korporacije, s katerim se stavi brezplačno na razpolago ves les za to zgradbo, ter je mestna občina votirala poleg kupljenega sveta še 100.000 Din, smo mnenja, da ne more biti tu nikakih zadržkov, pa čeravno bi moral napraviti načrte drug strokovnjak, ker se na načrte Higijenskega zavoda ne bi moglo več čakati.

Merodajni gospodje in krogi naj imajo pred očmi dobro voljo Tujskoprometnega odbora. Prepričani smo, da bi se še sedaj dalo vsai delno načrt izpeljati. Zreguliralo naj bi se zaenkrat strugo, jo pilotiralo in napravilo potrebni prehod in ograjo. S tem bi bilo že mnogo pomagano.

Upoštevati je treba, da bo vodopravna razprava, ki bo potrebna, vzela tudi nekaj dragocenih dni, tako, da je časa res silno malo. Brez kopališča pa je odveč vsako prizadevanje Kamnika, da bi se dvignil v poletnem času tujski promet.

Zvon zvoni in glas se čuje,
po vsem svetu oznanjuje:
Vporabljajte Albus-Zvono le milo,
to vam najlepše opere perilo!

Skrbna gospodinja pere dobro ohranjeno perilo samo z izvrstnim in nedosežnim Albus-Zvono milom, ker ve, da je to najboljše sredstvo za pranje. Čistoća! Zdravje! ako se brigate za to, boste uporabljali za pranje perila, dečjega in odraslih, vedno samo Albus-Zvono milo, ki tudi desinficira.

Albus

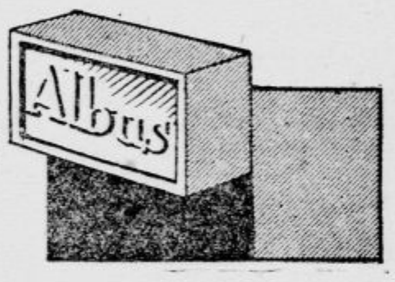

ZVONO MILO
DOBITE V VSAKI TRGOVINI.

Prepričali smo se

in sedaj vemo, da ne bi mogli kupiti ceneje lepih štofov za obleke in površnike, perila, čepic, kravat, nogavic itd., kakor smo kupili pri tvrdki

A. PRESKER NA SV. PETRA CESTI 14.

Tako je izjavilo več 100 odjemalcev v par dneh.

Pridi, kdor hoče biti lepo in poceni oblečen.

Iz gostilne v zapor

Ljubljana, 15. aprila.

»Vražje usto je, kadar gre dež!« je mrmrala Marička in dvignila pogled izpod roba svojega novega, rdečega klobučka, ki ga ji je nedavno nabavil neznan kavalir. Hitela proti Kolodvorski ulici, se stiskala spotoma k stenam hiš in komaj čakala, da dospe do gostilnice, kamor se je namenila in kjer je upala najti primerno družbino. V parku na kralja Petra trgu se ji je pridružila prijateljica Malka R. enako brez strehe nad glavo, z mokrimi lasmi, ki so ji viseli na vrat in čelo, ter ji skoro zastirali pogled. Skoro bi zgrešila prijateljico, zato je bila tem boli vesela, da jo je ta povabila s seboj na topel čaj. Po par minutah sta bili že v gostilni, kjer sta sedli k mizi, ob kateri je mežikal v poltemo, ki je vladala v lokalu, starejši moški.

»Čaja!« je ukazala Marička.

»Z dvojno porcijo ruma!« je pristavil prijazni neznanec in se široko nasmehnil.

»Tako je prav!« se je zahihitala Malka.

»Meni tudi!« je menila Marička.

Vsi trije so bili v najkrajšem času v najživahnejšem pomenku. Marička in Malka sta kmalu zvedeli, da imata v družbi Amerikanca, kajti ta je naročal čaj za čajem, dokler niso prišli na vrsto močni likerji. Preden je minila ura in pol, sta bili obe zgubljeni dekleti že popolnoma omamljeni in Amerikanec je zaspal za mizo, na katero se je naslanjal v polspancu že pred prihodom brhkih ptičic. Vsi trije so spali spanje pravičnega dobre četrt ure, nakar se je prvi dvignil Amerikanec in se odpravil v svojo sobo. Ko sta prišli k sebi tudi dekleti sta spili ostanke pijače na mizi in se dvignili s sedežev.

Bili sta pijani kot že ne zlepa in odhajali sta s težkimi glavami. Odšli sta v noč in padli na ulici v blato. Na tleh ležeči sta se jeli prepirati, okrog pa so se zbirali pasanti in se hehetali prizoru. Naposled se je zbralo na mestu že toliko ljudi, da je bil naravnost ogrožan promet. Od nekod je prihitelo zaradi kričanja par stražnikov, ki so hitro pregledali situacijo. Kmalu zatem je privozil v Kolodvorsko ulico »zeleni Henrik« in odpeljal obe dekleti na policijsko direkcijo. Tako sta prišli spet pod solidno streho Marička G., ki je napravila že 26 samomorilnih poskusov, in Malka R., ki je izgnana menda iz 10 mest v državi.

Pred sodniki

Za uboj prevžitkarice leto robije

Ljubljana, 15. aprila.

Pred malim kazenskim senatom deželnega sodišča, ki mu je predsedoval v s. sv. g. Anton Mladič, se je danes vršilo več zanimivih razprav. Ob 8.30 dopoldne se je pričela glavna razprava proti posestnikovi ženi, 40-letni Marieti Kebetovi iz Cerknice, obtoženi zločinstva zoper življenje in telo (§ 178 točka 2 kaz. zak.).

Pred leti je obtoženkin mož, ki je sedaj v Ameriki, kupil od Jožeta Škulja malo posestvo s hišo v Cerknici. S posestvom je moral prevzeti tudi 82-letno prevžitkarico Marijo Martinčičevo, ki je bila zlobna in vdana pijači. Bil je zaradi nje pri Kebetovih pravi pekel, ker je prevžitkarica iskala vedno prepir in kreg. Do prav usodnega konflikta je prišlo med obtoženko in prevžitkarico lani 28. novembra dopoldne. V hiši se je takrat čulo neprestano kričanje. Mimo je prišla mlada čevljarieva žena Marija Lovkova, ki je slišala prevžitkarico klicati:

— Pomagajte, ljudje božji! Pomagajte!

Prišla je nato obtoženka s škafom vode. Obe sta stopili v vežo. Vrata v kamro, kjer je bila starka, so bila od znotraj zaprta. Obtoženka je prijela za sekiro (»žatlako«) ter začela zbijati po vratih, da so se odmaknila. Nato je obtoženka dvakrat zamahnila s sekiro. Starka se je sesedla na tla. Ko je Marija Lovko stopila v kamro, je stari ženi curljala kri po levi strani glave. Obtoženka in Lovkova sta ranjeno vžitkarico, ki je kmalu prišla k zavesti, dvignili in položili na postelio. O dogodku je Lovkova pozneje pravila doma materi in možu.

Stara Martinčička je ležala v kamri. Rana se ji je na zunaj zacelila. Lobanja pa je bila počena. Dobila je starka tudi delni pretres možganov. Orožnik Molek je 17. januarja letos hotel zaslišati Marijo Martinčičevo, ki pa ni mogla več jasno govoriti. Umrla je 26. januarja. Nieno predčasno smrt je po mnenju zdravnikov povzročila rana na glavi.

— Ni vse tako! je začela pred senatom jokaje zatrjevati obtoženka, oblečena v črno oblačilo. — Se prav nič ne spominjam, da bi imela sekiro v rokah. Stara je zmerom norela. Vedno je uganjala hudobije. Martinčičeva se je morala sama udariti. Ko je potem ležala na tleh, sem jo lepo dvignila na postelio, rano umila in namazala s šentjanževim oljem, ki je dobro za rane. Potem ni bila nič bolna. Vse je rada jedla. Dan pred smrtjo je začela tarnati, da jo mrazi. Bila sem silno razburjena, popolnoma brezumna... Jaz je nisem, pa je nisem ubila!

Zaslišane so bile štiri glavne priče. In Marija Kebé je bila zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe s smrtno posledico po starem zakonu obsojena na eno leto težke ječe. Sodišče je pri odmeri kazni vporabilo izredno milost, upoštevajoč, da je obtoženka mati 4 nepreskrbljenih otrok. Obsojenka si je po zagovorniku pridržala pravico revizije.

Vabimo gospode

na izbero novih modernih pomladanskih oblek, površnikov, trenchcoatov. Samo elitni kroji. Cene najnižje!

F. LUKIČ, STRITARJEVA ULICA

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefovi« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Sreda, 16. aprila: I. N. R. I. Izven.
Četrtek, 17. aprila: I. N. R. I. Izven.
Petek, 18. aprila: ob 16.: I. N. R. I. Izven.
Sobota, 19. aprila: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Sreda, 16. aprila: Norma. Premijera.
Četrtek, 17. aprila: Zaprto.
Petek, 18. aprila: Zaprto.
Sobota, 19. aprila: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Sreda, 16.: Zaprto.
Četrtek, 17.: Zaprto.
Petek, 18.: Zaprto.

Socijalističen glas o »Martinu Brbku«. V 4. številki socijalistične revije »Socijalna Misao« (Zagreb) je napisal Stanko Tomašić oceno znanega romana Ivana Podržaja »Martin Brbek«. Tomašić piše naslednje: Ivan Podržaj se je s prvo knjigo svojega »Martina Brbka« predstavil kot dober pripovednik. Daje prerez življenja slovenske vasi: duhovnov, farovških kuharic, cerkovnikov, kmetov — njihovih grehov, njih prizadevanja, da se uravnovesijo življenje. Njegov Martin Brbek je dobro izoblikovan lik primitivnega človeka, ki je imel toliko moči, da je vrgel raz sebe vsakdanjost svoje vasi, se iznebi vojega župnika in njegove kuharice in pretopil tisto mejo, za katero se mu odpira življenski smisel. Ko je Martin Brbek zažgal bajto, ki je v nji smel stanovati samo toliko časa, dokler je bil pokoren, dokler ni občutil želje, da bi spoznal smisel svojega življenja v svojem okolju, je v hipu postavil pogoje svojemu novemu življenju, rodil je ponovno samega sebe, svoj bodoči jaz. Ponekod ima knjiga to slabost, da pisec zabrede v romantiko in njeno meglenost. Čakamo drugo knjigo »Martina Brbka«! — Ta sodba hrvaškega pisatelja in socijalističnega mesečnika se že po hotenju, da bi bila pravična, prijetno razlikuje od sodbe nekaterih naših ocenjevalcev, ki imajo pravicoljubnost vedno na jeziku, v srcu in v dejanjih pa redkokdaj.

Glazunov v Pragi. Največji živeči ruski skladatelj A. K. Glazunov je minuli teden z velikim uspehom dirigiral koncert češke filharmonije v Pragi.

Pride! Vesela Ufina filmska opereta Senzacija!
Pojeta in govorita v glavnih vlogah
LILIAN HARVEY in WILLY FRITSCH
VALČEK LJUBEZNI (Der Liebeswalzer)
Krasne arije! Smeh! Zabava! »ELITNI KINO MATICA«

Klobuki za gospode v najnovejših oblikah vseh vrst, inozemskih in tuzemskih že od Din **65·-** naprej

P. Magdič
Ljubljana
Aleksandrova c. 1
nasproti kavarne »Emona«

Domače vesti

* **Odlikovanje novega patrijarha.** Njeg. Veličanstvo kralj je novega patrijarha Varnavo odlikoval z redom Belega orla. Red je patrijarhu izročil minister pravde dr. Srskić.

* **Odvetniški izpit** je te dni napravil g. dr. Drago Škrinjar, odvetniški koncipijent pri dr. Josipu Karlovšku, odvetniku v Celju.

* **Natečaj za vojaško-tehnične uradnike.** Inženjersko-tehnični oddelek ministrstva za vojsko in mornarico sprejme v svrho popolnitve inženjersko-tehnične stroke v državno službo gotovo število vojaško tehničnih uradnikov po točki 2. člena 26. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice. Upoštevajo se le kandidati, ki so dovršili srednjo tehnično šolo.

* **Razpisano mesto tehničnega uradnika.** Pri tehničnem oddelku mestne uprave v Ptuju se razpisuje mesto tehničnega uradnika. Reflektanti morajo imeti kvalifikacijo tehnične fakultete ali pa vsaj srednje tehnične šole. Prošlci, ki so bili že zaposleni pri komunalni upravi imajo prednost Plača se določi po dogovoru. Prošnje je vlagati pri mestnem magistratu v Ptuju najkasneje do 20. maja t. l.

* **Polletnica Gortanove smrti.** Jutri bo poteklo pol leta, odkar je padel mučeniške smrti pri Pulju Vladimir Gortan.

* **Operni pevec Tone Šubelj zopet v Ljubljani.** V petek, 25. t. m. bo koncertiral v Filharmonični dvorani dober in ljub znanec vseh posetnikov slovenske opere g. Anton Šubelj, ki je zadnje čase več kot eno leto koncertiral po Severni Ameriki. Za svoj ljubljanski koncert si je izbral po veliki večini zamorske duhovne in indijanske narodne pesmi. V enj točki sporeda pa nam bo zapel tudi nekatere redke in malo poznane slovenske narodne pesmi, s katerimi je dosegel v Ameriki največje uspehe. Na klaviru ga spremlja gdč. Marica Vogelnikova. Vstopnice bodo takoj po praznikih v predprodaji v Matični knjigarni.

Samo še danes nepreklicno
Zadnjikrat ob 4., 7. in 9. uri.
Monumentalni zvočni velefilm o vesolj. potopu sveta in človeštva
NOETOVA BARKA
Nad 10.000 sodelujočih. — Železniška katastrofa. Greh, prokletstvo in kazen božja!
Krasno petje in godba!
„Elitni kino Matica“
Tel. 2124

* **Poljedelska fakulteta v Zemunu.** Gradbeno ministrstvo je odobrilo osnutek za zgradbo poslopja poljedelske fakultete v Zemunu. Gradbeni stroški so proračunani na 6,051.883 Din, stroški za gradbo selekcijske postaje fakultete pa na 1 642.608 Din Gradbena dela bodo oddali z ofertalno dražbo v skrajšanem roku 20 dni.

* **Šolska ladja za vojno mornarico.** Jadranska straža je te dni svojim organizacijam poslala poziv, naj podprejo akcijo za nabavo nove šolske ladje naši vojni mornarici. V pozivu se omenja da je v sporazumu s komando vojne mornarice nova ladja že naročena in bo do konca letošnjega leta že zgrajena.

* **Avstrijski turisti na našem jugu.** V Bosni se v zadnjih dneh mudi skupina avstrijskih turistov z Dunaja, članov društva »Urania«. Iz Banjaluke so nadaljevali potovanje v Jajce ter preko Sarajeva na dalmatinsko rivijero kjer bodo preživeli velikonočne praznike. Ekskurzijo vodi profesor dr. Weiss.

* **Zabranjen italijanski koledar.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvoz in razširjenje italijanskega koledarja »L'altra sponda«, ki ga je izdala »Societa Dalmatica« v Trstu, ker s svojo vsebino žali našo državo.

* **Brijačko-frizerska revija«.** V Zagrebu je začela izhajati »Brijačko-frizerska revija«, tiskana na finem papirju ter ilustrirana s slikami najlepših frizur. Uredništvo in uprava je v Zagrebu, Jelačičev trg 12. Letna naročnina 72 Din, posamezne številke 6 Din.

* **Prvi polet na liniji London-Berlin-Zemun-Skoplje.** V ponedeljek ob 9. dopoldne je prispel na aerodrom v Skoplju v tej sezoni prvi avijon angleške družbe Irvas. S tem je bil otvorjen zračni promet na liniji London - Berlin - Budimpešta - Zemun - Skoplje. To linijo bo pozneje družba podaljšala do Indije.

* **Najdene kosti iz diluvijalne dobe.** Kakor javljajo iz Subotice, so v bližnjem selu Pivnice ob priliki kopanja temelja za novo stavbo naleteli delavci na izredno velike kosti. Strokovnjaki so mnenja, da so te kosti iz diluvijalne predpotopne dobe in da pripadajo mamutu. To da je razvidno iz položaja, v katerem so našli kosti. Iz položaja, v katerem so našli kosti, je baje razvidno, da je žival tamkaj poginila Sprednji zobje imajo premer 25 do 30 cm

* **Dar našega slavnega rojaka.** G. Mihajla Pupin, naš svetovnoznani učenjak v Ameriki je daroval za Gortanov fond Jugoslov. Matici 2500 Din.

* **Smrtna kosa.** V Črnomlju je včeraj po kratki bolezni v lepi starosti 73 let umrl g. Josip Doltar, dolgoletni mestni župan načelnik okrajnega cestnega odbora, ugleden posestnik in trgovec. Pokopali ga bodo danes popoldne na pokopališču v Vojni vasi. — V Ljubljani je v ponedeljek nenadoma preminul elektromehanik g. Josip Kikinday, uslužben pri tvrdki Stegu in drug. Pogreb se bo vršil danes ob 16. izpred kapele pri Sv. Krištofu k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.!
Senzacijonalna drama
ZADNJI DNEVI SAN FRANCISKA
Popolnoma novo! KINO IDEAL

* **Lažna učiteljica okradla svoje gostitelje.** Kakor poročajo iz Varaždina, se je te dni pojavila v tamkajšnji okolici Natalija Torzičeva ter z nekim priporočilom prišla v hišo posestnika Stjepana Filajdića. Predstavila se je za učiteljico, ki dobi službo v Brodskem Varošu. Bila je prijazno sprejeta in pogoščena. Od domače hčerke si je izposodila dežnik in klobuk. Pozneje pa se je opazilo, da je z lažno učiteljico izginil tudi denar iz miznice hišnega gospodarja. Orožniki so sleparko izsledili v Brodu.

* **Grozen samomor v Splitu.** Prošlo soboto popoldne si je v Splitu na grozen način končal življenje bivši uradnik gradbene sekcije v Dubrovniku Melko Lucijanović. Skočil je s tretjega nadstropja na cestni tlak, kjer je mrtev obležal. Že nekoliko časa so se pojavljali pri njem znaki velike duševne depresije. Storjeni so bili že potrebni koraki pri zdravstveni policiji, ki naj bi ga spravila v primerno zavetišče. V to svrho ga je v soboto obiskal njegov sorodnik Krsto Lucijanović, finančni svetnik v Splitu. Ko se je Krsto poslovil, je nesrečni Melko skočil skozi okno tretjega nadstropja na ulico.

* **Zagoneten samomor podjetnega Žida.** Kakor smo včeraj poročali, sta v Beogradu v ponedeljek povzročila senzacijo dva samomora. Student Milić Miličević se je ustrelil zaradi nesrečne ljubezni. Bolj skrivnosten je samomor Miloša Slavkovića, lastnika znanih dveh bioskopov »Luksor« in »Narkipo«. Mladi mož je bil poljski Žid s pravim imenom Leon Sigal. Med vojno je prišel kot vojak v Mostar in ostal po prevratu v Jugoslaviji. V Beogradu je začel izvrševati svoj poklic kot sobni slikar in pleskar. Z veliko podjetnostjo pa je sčasoma postal lastnik omenjenih dveh bioskopov. Prestopil je najprej v katoliško cerkev in nato v pravoslavno ter se dal prekrstiti za Miloša Slavkovića Imel je z dekleti razne afere in poročen je bil trikrat Kot lastnik dveh bioskopov je veljal za premožnega moža. Očividno pa ga je zadnji čas nabava dveh apartov za zvočni film precej ruinirala in si je v obupu pognal krogla v glavo.

* **Članstvo,** ki se misli udeležiti sokolskega zleta v Beogradu naj se prijavi do 30. t. m. pri bratu Tušarju, Medvedova cesta 30. Na zamudnike se ne bo moglo ozirati. Zdravo. — Odbor.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

* **Za velikonočna voščila vporabljajte Ciril-Metodove razglednice!**

Iz Ljubljane

u— **Francoski dan v operi.** V ponedeljek zvečer je bila v operi akademija za francoske poplavljence. Prireditev so obiskali poleg g. bana številni visoki civilni in vojaški dostojanstveniki, med drugim div. general g. Tripković, mestni župan dr. Puc, francoski konzul itd. Žal da občinstvo ni tako častno zasedlo gledaliških prostorov kakor bi to bilo spričo blagega namena prireditve pričakovati. Morda je bil kriv komaj minuli koncert Glasbene Matice in preskromna reklama. Akademijo, ki je trajala okoli dve uri je otvoril orkester gojencev drž. konservatorija pod vodstvom opernega ravnatelja g. Mirka Poliča z g-dur simfonijo J. Haydna, na kar so v pisani vrsti sledili solo nastopi gdč. Mezetove (petje), ge. Lovšetove (petje), ge. Dubravske (arpa) ge. Hribar-Jerajeve (vijolina) ter pevskih zborov »Grafike« (pevov. Gröbning(»Ljubljane« (pevovodja Dolinar) in »Ljubljanskega Zvona (pevov. Prelovec). Pri klaviru sta bila g. P. Šivic in g. Jeraj. Proizvajanja solistov, kakor tudi naših treh pevskih društev so bila odlična in so za nje izvajalci zaslužili živahna odobravanja, najmočnejša izmed vseh je bila ga Lovšetova. Akademija se je po mikrofonu oddajala tudi v širši svet. —č.

u— **Iz gledališča.** Drevi bodo v operi peli Bellinijevo »Normo« z gospo Špehar-jevo, članico profesorskega zbora na zagrebškem konservatoriju, v naslovni vlogi Gospa Špeharjeva ima izvrstno šolan in obsežen glas. Predstava bo za red B. Opera »Norma« je bila prvič uprizorjena 1831 v Milanu. Dejanje se vrši 100 let po Kristusovem rojstvu. — Ljubljanska drama bo uprizarjala vse te dni velikega tedna (razen sobote) pasijonsko igro INRI. To je naše občinstvo sprejelo doslej še vedno toplo in z veliko resnostjo. Tudi okoličani in deželani so jo prišli pogledat. Igra se letos ponovi v isti zasedbi in režiji, in sicer v tej sezoni poslednjikrat, ker jo bo v prihodnjih sezonah zamenjala druga primerna velikonočna igra. Priporočamo nabavo vstopnic pri dnevni blagajni v operi. Navzlic ogromnemu številu sodelujočih oseb so cene običajne, dramske. Igro spremlja orkester Dravske divizije pod osebnim vodstvom dr. Čerina.

u— **Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani** priredi svoj redni letni občni zbor dne 10. maja t. l. ob 20. v mali sobi restavracije ‚Slon« z običajnim dnevnim redom.

u— **Sokolsko društvo Vič** sporoča svojemu članstvu, da je čas za prijavo k udeležbi na izletu v Beograd samo do 25. t. m. Prijave sprejema tajnik br. H. Bartel v Rožni dolini.

u— **Namesto venca** na krsto svojega prijatelja Martina Colarića je dal dr. Pavel Avramović z rodbino 100 Din za vojne slepce in 100 Din za novoustanovljen Colaričev sklad. Iskrena hvala.

u— **Veliko pošiljatev pomladanskih klobukov** za gospode je prejela tvrdka P. Magdič, Ljubljana. Opozarjamo na oglas.

u— **Odprava napitnine.** Od danes naprej se v hotelu »Slon« namesto napitnine zaračunava v sobah 15% v restavraciji pa 10% od računa.

Najlepše darilo za „VELIKO NOČ“
je lepa aluminijasta ali emajlirana kuhinjska garnitura. Oglejte si bogato zalogo pri tvrdki z železnino
STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

u— **Izredno zanimiv film ZKD: »Kako so gradili in kako izgleda »Bremen«,** največji sedanji prekooceanski brzoparnik. Za Veliko noč bo predvajala ZKD v kinu Ideal premiero pravkar dovršenega Ufinega filma »Bremen«. V velezanimivih slikah nam predočuje ta film gradnjo orjaškega parnika, ki je last severoameriškega Lloyda. Ogromno zunanje ogrodje, razkošna notranjost plavajočega kolosa, prekrasne dvorane na ladji, življenje potnikov na prvi vožnji v Ameriko, to mora zanimati slehernega človeka. Pričakovati je, da bo film čigar premijero za vso Jugoslavijo bo dala ZKD na oba velikonočna praznika, vzbudil vso pozornost ljubljanskega občinstva. Klub velikim nabavnim stroškom so cene najnižje in sicer od 2 Din dalje.

u— **Nezgoda na Kongresnem trgu.** Ljubljanski kolesarji so včasih skrajno nepazljivi in dirjajo na svojih vozilih najraje po glavnih trgih in križišča ne oziraje se na razne nevarnosti. Zlasti radi se podijo po tlakovanem Kongresnem trgu, kjer prirejajo tu pa tam cele dirke. Seveda so tam nesreč najbolj pogoste. Taka nezgoda zaradi neprevidnega kolesarjenja se je pripetila tudi predsnočnjim. Okrog 19.30 se je pripodil nizdol Kongresnega trga v smeri proti kinu Matici čevljarski pomočnik Bogomir K. z Glinc in tik pred vogalom Zvezde podrl služkinjo Julko Milovnikovo stanujočo v Beethovnovi ulici 16. Dekle je udarilo ob tlak in obležalo s hudimi poškodbami po vsem telesu, zlasti na obrazu. Milovnikova je morala takoj iskati zdravniške pomoči, dočim je kolesarja prijel stražnik, napram kateremu se je K. izgovarjal, da mu je po nesreči in nepričakovano odpovedala zavora.

Velikonočne šunke
štajerska perutnina, delikatesni mesni izdelki, sveže meso vseh vrst
KONZERVE PASTETE
najboljše in najcenejše pri
Fr. Slamič, Ljubljana,
Gosposvetska cesta štev. 6. 5793

u— **Karambol pred »Unionom«.** Včeraj zjutraj se je pripetila na Miklošičevi cesti tik hotela Uniona manjša nezgoda. Okrog 10. je privozil v smeri proti Marijinemu trgu z avtomobilom trgovec Josip Dremelj Baš v trenutku, ko je vozil mimo palače Zadružne gospodarske banke, pa je prihitel na cesto z dvorišča mizarske garaže zastopnik Triumph-avto g. Keršeč in po nesreči zadel v Dremljev voz. Manjši Dremljev voz se je zaradi sunka v bok zasukal in zdrsnil na sredo ceste. K sreči je Keršič takoj ustavil svoj motor in tako preprečil hujšo nesrečo. Pri Dremljevem avto je poškodovan desni blatnik, zvita pa je tudi os in so ga morali odpeljati v popravilo.

u— **Dežnike kradejo.** Zaradi slabega vremena, dežja, ki rosi že par dni skoro neprenehoma, so pred tatovi zopet v nevarnosti dežniki in dežni plašči. V kavarnah moralo biti gostje vsekakor bolj pozorni, drugače se temu ali onemu primeri, da pride domov moker, dočim se skriva pod njegovim dežnikom neznan tat. Tatovi pa niso nevarni samo v kavarnah in gostilnah, marveč se upajo celo v hiše, pred vrata stanovanj in oprezujejo, če ne visi ali stoji kje v kotu primeren dežnik. Tako je včeraj prijavila pletilja Marija Vašlova, stanujoča v Vodmatski ulici 4., da ji je neznan zlikovec odnesel popoldne izpred stanovanja v I. nadstr. 200 Din vreden dežnik z lepo koščeno kljuko.

u— **Ukradeno kolo.** Pismonoša Val. Pristopnik, stanujoč v Mostah je prijavil, da mu je v ponedeljek dopoldne neznan tat odpeljal 1000 Din vredno kolo. Pristopnik se je ustavil s kolesom okrog 9.10 pred pisarno advokata dr. Šubica v Tavčarjevi ulici. Mudil se je v pisarni le par trenutkov, a je tat medtem s kolesom že izginil Zasledovanje drznega tatu je ostalo brezuspešno. Ukradeno kolo je bilo modro pleskano in je znamke »Janus«.

u— **Ujel se je.** Na policijski direkciji se je zglasil včeraj zjutraj mlad moški in povedal, da je pobegnil iz Italije. Na vprašanje kako se piše, je navedel ime: Milan G. doma s Tolminskega. Izpovedal je dalje da je izučen pek in natakar, a da je zmožen izvrševati še par poklicev. Dežurni uradnik mu je malo verjel, malo pa ne. Šel je zatorej, da se prepriča s kom ima opravka v kriminalno razvidnico in dognal da se je oglasil baš pravi ptiček. »Torej pek ste, natakar tudi in — krasti ste tudi navajeni kaj?« Milan G., ki se je že pred leti potepal po naših krajih, je prebledel Menil je, da je njegov greh pozabljen, a mu je uradnik takoj pojasnil, da temu ni tako. Mož je svoječasno ukradel v družbi še nekaterih tovarišev v okolici Špilja nad Mariboru nekemu kmetu kravo in jo prodal. Po izvršeni tatvini jo je popihal spet čez mejo, dokler se ni zadnji čas zmislil, da nas zopet obišče. Zdaj je moral v zapor in bo moral odgovarjati pred sodiščem.

u— **Pri nakupu klobukov** si oglejte bogato založeno specijalno trgovino M. Bogataj prej Pok, Stari trg 4. 552

Iz Celja

e— **Opozorilo gledališkim abonentom!** Vsi celjski gledališki abonenti se opozarjajo, da obnovijo svoje sedeže za operno predstavo »Rigoletto« ki bo v nedeljo 27. aprila in sicer izven abonmaja. Kdor ne bi prevzel sedeža danes do 18. se nanj pod nobenim pogojem ne bo moglo več ozirati.

e— **Velikonočne počitnice** na celjskih osnovnih šolah se prično v četrtek 17. t. m. in trajajo do vključno nedelje 27. t. m. Pouk na gimnaziji pa se prične že v petek, ker je bila počitniška doba skrčena zaradi duhovnih vaj za 2 dneva.

e— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Zadnji ponedeljkov večer je bil vključen v okvir »francoskega dneva«. Uvodoma je vladni svetnik Lilek kratko opisal nesrečo, ki jo je povzročila poplava francoskemu narodu v zapadni Franciji ter je navedel razloge za to da se Jugosloveni ob tej elementarni nesreči spominjamo francoskega naroda. Celjsko Ljudsko vseučilišče prispeva za francoske poplavljence skromen obolus 200 Din. Po tem uvodu je predaval urednik »Jutra« g. Davorin Ravljen o svojih utisih z obiska pri naših izseljencem na Westfalskem. Podal je v 1 in pol urnem zelo živahnem predavanju pregledno sliko »o črnem revirju« Westfalski, kjer bije nemškemu gospodarstvu žila. Tu štejemo za svoje še 50.000 duš. Predavatelj nam je podrobno orisal težavno delo naših rudarjev, njih gmotne razmere, njihovo življenje v družbi in rodbini, kjer pretežno velja med otroki in starši že nemški občevalni jezik. Saj so šole izključno nemške. Takisto nam je predočil društveno gibanje in posebno še delovanje Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev, ki je povsem jugoslovensko orijentirana ter si je pridobila posebno velike zasluge za uveljavljenje delavskih konvencij, s katerimi se za naš živelj v Nemčiji pričenja povsem nova doba. Ob koncu je g. predavatelj izpregovoril še nekaj besed o naših prijateljih — Nemcih na Westfalskem Njegova izvajanja so poslušalci nagradili z živahnim odobravanjem. Prihodnje predavanje na Ljudskem vseučilišču bo 28. t. m. ob 20. Predaval bo našim poslušalcem že znani univ. prof. iz Zagreba g dr. Ramiro Bulas: »O okultizmu« s spremljevanjem skioptičnih slik. — **Dr. Mejak.**

Samo še danes! Zadnjikrat!
Življenje, čudeži, trpljenje in smrt našega Zveličarja
v grandioznem, največjem filmu sedanjosti
Kralj kraljev
Dveurne predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.
Tel. 2730. KINO »DVOR«

e— **Umrli so v Celju.** 13. t. m. 59letni mojster v Westnovi tovarni Franc Wohlgemuth iz Gaberja in isti dan v javni bolnici 67letni strojnik na Čaterjevi žagi Franc Kramaršič, včeraj pa je umrla v celjski javni bolnici v starosti 54 let gospa Amalija Lang, vdova po mestnem blagajniku v Celju.

KLOBUKE
v najnovejših modnih pomladanskih barvah in oblikah ter razne športne klobuke in čepice nudi v bogati izbiri
SPECIALNA TRGOVINA KLOBUKOV
MIRKO BOGATAJ
PREJ J. POK
Ljubljana, Stari trg štev. 14.
Cene zmerne. Solidna postrežba.
Sprejemajo se popravila. 5067

e— **Mestni avtobus na progi Celje-Mozirje** bo vozil na željo Rečičanov od četrtka 17. t. m. do trga Rečica ob Savinji, za kar bo potreboval iz Mozirja komaj četrt ure in bo odhajal iz Rečice četrt ure prej, kakor je določen odhod iz Mozirja. Ostali vozni red ostane do 15. maja, ko bo izpremenjen tudi vozni red na železnicah. Zvečer in zjutraj pa bo vozil avtobus le do Mozirja.

e— **V čigavo skrb spadajo kanali?** V Gaberju nasproti vojašnice Kralja Aleksandra je izkopan na posestvu Josipa Gorjanca odvodni jarek, v katerem se zbira nesnaga velikega dela Gaberja. Lastnik trdi, da ni obvezan, da bi napravil jarku odvod. Menimo, da je to neizogibna dolžnoste te ali one občine. Točno ugotovljeno pa je sramotno dejstvo, da v tamkajšnji okolici neznosno smrdi. Prebivalci upajo, da bodo v najkrajšem času rešeni smrdljive nadloge.

e— **Nesreča nikdar ne počiva.** V ponedeljek popoldne je padla na brivskega pomočnika Gezo Gänczäla na cestnem križišču pred Ljubljansko kreditno banko kos velike okenske šipe in ga zadel na tilnik. K sreči ni bil udarec stekla prehud in rana ni težka.

e— **Mestno parno in kadno kopališče** je odprto dnevno do vštevše Velike sobote 19. t. m. od 8. zjutraj ves dan.

Modne čevlje
v bogati izbiri in po nizki ceni kupite pri tvrdki
5803
ST. STRAŠEK, CELJE, Kovaška ulica I.

Iz Maribora

a— **Zadnje opozorilo lastnikom motornih vozil** Danes 16. t. m. od pol 15. ure naprej bo pred poslopjem policijskega komisarijata v Mariboru zadnji pregled motornih vozil. Z današnjim dnem ima tudi straža nalog, da ne pusti v promet nobenega vozila s staro evidenčno številko. V interesu stvari se tudi pozivajo vsi lastniki motornih vozil naj vrnejo stare evidenčne tablice, da se preprečijo zlorabe.

a— **Iz gledališča.** Parmova opereta »Carične Amazonke«, slovenska opereta doživi svojo premijero v najkrajšem času. Znani mariborski pisatelj g. dr. Maks Šnuderl je izročil svojo dramo »Pravljica o raiski ptici« v uprizoritev ter se že študira v režiji g. Skrbinška.

a— **Občni zbor mariborske Zveze obrtnih zadrug.** Po zadnji anketi je imela

Gozdna semena
SAŠA STARE, Mengeš.
Zahtevajte cenik.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogerijah
KANC, LJUBLJANA
in
KANC (Wollram), MARIBOR CENIK GRATIS!

Zveza obrtnih zadrug v Mariboru svojo sejo in sklenila, da se bo vršil občni zbor na belo nedeljo dopoldne v Celju. Na občnem zboru v Celju se bo tudi poročalo o načrtu novega obrtnega zakona ter o novem zakonu pobijanja nelojalne konkurence.

a— **Javna kuhinja** se pripravlja po vzoru in na inicijativo javne kuhinje v Ljubljani ter s pomočjo Delavske zbornice tudi v Mariboru in bo — kakor čujemo — že v kratkem otvorjena v hiši OUZD na Slomškovem trgu. V kuhinji se bo lahko prekaranjevalo več sto ljudi za malo plačilo.

SRAJCE ZA GOSPODE

Bele šifon pike prsa od 55 do 178
Modne cefir z 2 ovratnikoma od 60 do 85
Popelin in maco z 2 ovratnik. od 90 do 120
Spodnje hlače, Ia. gradl od 35 naprej
Velika izbira samoveznic, nogavic i. t. d.
Le prvovrstno blago! Znižane cene!

F. I. GORIČAR, Sv. Petra cesta štev. 29, LJUBLJANA. 5892

a— **Francoski večer v Narodnem gledališču.** V ponedeljek zvečer se je vršil v Narodnem gledališču francoski večer, na katerem so sodelovali poleg moškega zbora Glasbene Matice in gledališkega orkestra tudi kot solisti ga. Kovič, g. Neralić in drugi. Večer je končal z izrednim učinkom. Žal da je bil zaradi slabe pripravljenosti slab obisk.

a— **Smrtna kosa.** Umrla je 15. t. m. v Hočah posestnica Katarina Goričan stara 61 let.

a— **Za nesrečne pogorelce v Zaluki na Belokranjskem** je darovala mariborska tvrdka z železnino, Pinter & Lenard. Naj bi našla čim več posnemovalcev!

a— **Regulacija Glavnega trga** ni odstavljena z dnevnega reda, kakor je poročal včeraj neki list, ampak je zadeva odložena v toliko, da se pred vsem ugotovi, ali je vprašanje zgradbe nameravanih palač med mostom in Osetovo hišo res aktualno. Če se bodo intersenti za te zgradbe res odločili, bo vprašanje regulacije Glavnega trga tudi stopilo v akutni stadij.

a— **Bolezni.** V času od 8. do 14. aprila so v Mariboru samo štiri osebe obolele na nalezljivih boleznih in sicer dve na škrlatinki ter ena na šenu, 34letno Josipino Pučnikovo, vdovo po lani tragično preminulem policijskem agentu, pa so morali zaradi znakov umobolnosti prepeljati v bolnico. Reva je po smrti moža zapadla v globoko depresijo in so ji živci popolnoma odpovedali.

a— **Pri delu si zastrupil kri.** V Šikolah pri Pragerskem se je pred dnevi pri delu ranil in zastrupil kri posestnikov sin Anton Čelan. Ker se mu je stanje slabšalo, so ga morali včeraj z rešilnim vozom prepeljati v mariborsko bolnico.

a— **Žeparstva ni konec.** V ponedeljek popoldne je v neki mariborski gostilni popival v družbi upokojenec M. tam nekje izpod Boča. Poleg njega je sedela in pridno pila ljubezniva M. M. Ko je okrog 16. popoldne hotel plačati, je opazil, da mu je izginila iz žepa listnica z 200 Din. Ko pa je prišel avizirani stražnik, se je listnica zopet in sicer z one strani, kjer je sedela M. M. — zelo previdno pojavila v njegovem žepu, vendar — prepozno. Njegovo sosedo M. M. so zaradi suma tatvine aretirali, ona pa tatvino taji.

a— **20 let težke ječe zaradi zastrupljenja žene.** Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen na 20 let težke ječe viničar Janez Cimerman iz Bregovnika pri Ormožu, ki je lani 11. septembra svojo težko bolno ženo zastrupil z arzenikom, da bi se tako mogel poročiti z viničarjevo hčerko s katero je imel otroka. Mož je dejanje tajil, toda priče so ga težko obremenile.

Pomladne novosti 5510

kakor **plašče** od 350·— Din naprej, **obleke, bluze** priporoča po nizkih cenah in v veliki izberi tvrdka

Ign. Žargi

Sv. Petra cesta št. 3 in 11

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani

15. aprila 1930.

(Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm)

Ljubljana: 7, 741.2, 8. 80, W2, 10, dež, 5.9. *Maribor:* 7, 739.8, 9, 90, W2, 10, dež 10. *Zagreb:* 7, 741.7, 8, 85, WNW4, 10, dež, 8. *Beograd:* 7, 742.5, 13, 65, S6, 9, dež, 1. *Skoplje:* 7, 747.4, 11, 90, W2, 9, dež, 5.4. *Split:* 7, 744.1, 11, 75, SSW12, 6, dež, 8.

Solnce vzhaja ob 5.15, zahaja ob 18.46, luna vzhaja ob 23.10, zahaja ob 6.28. — Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 9.4, najnižja 7.0. Najnižja temperatura: v Mariboru 8, v Zagrebu 7, v Beogradu 10, v Skoplju 8, v Splitu 9.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Hladno in deževno vreme.

Elite

vodeča konfekcijska trgovina za dame, gospode in otroke. — Prvovrstni salon za dela po meri.

Ljubljana, Prešernova ul. 7—9.

Iz Ptuja

j— *Francoski krožek v Ptuju.* Dne 30. marca nas je obiskal veliki prijatelj našega naroda g. prof. Raymond Warnier, direktor Francoskega instituta v Zagrebu, kjer se je zlasti posvetil proučevanju odnošajev med Francijo in našo državo. Imel je v mestnem gledališču zanimivo predavanje o sodobni francoski civilizaciji. V lahko umljivem jeziku je predočil razne njene panoge ter pojasnjeval svoj govor z obilnimi skioptičnimi slikami na splošno zadovoljnost vseh udeležencev. Obžalovati moramo pičlo udeležbo. V dobi, ko se po vseh centrih naše države toliko praktično stori za zbližanje med našim in francoskim narodom, bi morali tudi Ptujčani dokazati, da jim to prijateljstvo ni samo prazen zvok. Pogrešali smo tudi dijaštvo višjih razredov. Po predavanju si je prof. Warnier ogledal mestni muzej. Svoje vtise bo objavil v praški »L'Europe Centrale« ter opremil razpravo z izvirnimi posnetki.

Nogavice, rokavice

najmodernejše kravate itd. nudi po izredno ugodnih cenah tvrdka

F. M. ROZMAN — LJUBLJANA
Židovska ulica 7.

— Lastni izdelki novih spomladnih —
— — in letnih pletenin! — —

j— **Plesni in gimnastični večer Erne Kovačeve.** Dne 4. t. m. smo imeli priliko gledati v našem gledališču ritmične in plesne točke gdč. Erne Kovačeve in njenih gojenk iz Celja. Ritmična točka je pokazala veliko razumevanje gojenk za to, pri nas tako malo upoštevano panogo telesne vzgoje. Zlasti dirigiranje (sistem hellerauske šole) je pokazalo tesni stik med učiteljico in učenkami, ki so nekako sugestivno sledile njenim vodilnim (dirigiranje) kretnjam. Izvajanje je bilo dosti graciozno in skladno. Sploh je bila ta točka ena najzanimivejših. Glede plesnih nastopov je treba pohvalno omeniti gdč. Erno Kovačevo in njeno sestro. Prva nam je ljubko pričarala solnčno rajanje vodne libele. Norveški, madžarski, španski ples in ples Anjuške v pristnih in okusnih kostumih so pričali o popolnem obvladanju raznih težkih plesnih korakov in prikazali docela umetniško višino plesalke, ki se je razumela tako vživeti v posamezne narodne plese. V duetu »Lepi rožmarin« smo opazili dovršeno ubranost obeh sester Kovačevih. Pri skupinskem plesu mornarjev in pri onem Kitajcev sta bili zopet v ospredju omenjeni dve gospodični tako v izvajanju posameznih simboličnih gibov, kakor tudi mimike, dočim se je ostalim gojenkam, dasi so se potrudile vsestransko, videlo, da imajo obvladati precej težko snov plesne umetnosti. V splošnem moremo gdčni. Erni Kovačevi le čestitati k lepemu uspehu na našem odru, kar je dokazal obilen aplavz publike, ki je z zanimanjem sledila izvajanjem. Gdč. Erni Kovačevi je bil poklonjen lep šopek nageljnov. J—o.

Iz Kočevja

kč— *Opozorilo mestni občini.* Prostor pred osnovno šolo, ki je bil namenjen prvotno samo za osnovnošolske otroke in gimnazijce, uporabljajo tudi drugi za brcanje žoge. To je glede na številne pasante v Hauffovem drevoredu silno nevarno. Zgodi se lahko, da pade žoga z vso silo izstreljena, v voziček te ali one gospe, ki ravno tod vozijo svoje malčke na sprehode. Opozarjamo mestno občino, naj odločno zabrani nogomet na tako prometnem kraju.

Iz Slovenjgradca

sg— **Šahovska tekma.** Šahisti iz Šoštanja, ki so v soboto tekmovali s tukajšnjim klubom, so se prav dobro odrezali. Igrali so z domačini vsak po dve partiji na devetih deskah ter dosegli krasen rezultat 13½ : 4½ za Šoštanj.

sg— *Avtomobilske nezgode.* Tovorni avto g. Vivode iz Mežice je povozil pri Guštanju nastavljenca tukajšnje elektrarne Eda Kosa. Hudo ranjenega je reševalni avto prepeljal v slovenjgraško bolnico, kjer je včeraj podlegel poškodbam. Isti dan je zapeljal tukajšnji mesar g. Fran Kuhar s svojim tovornim avtomobilom v velik kup tesanega lesa pri gostilni Iršič v Mislinju. Čeravno se je prednji del avtomobila popolnoma razbil je bil g. Kuhar, ki je avto vodil le lažje poškodovan.

Gospodarstvo

Nove smernice kreditne politike Narodne banke

Kakor smo že v nedeljski številki kratko poročali, je glavni upravni odbor Narodne banke na svojih zadnjih sejah odobril važne sklepe glede novih smernic v kreditni politiki. Nova razdelitev kreditov pomeni prvi korak k osnovni spremembi kreditne in diskontne politike Narodne banke, ki se bo mogla v celoti uveljaviti šele po zakonski stabilizaciji dinarja. Gre za prehod od sedanjega sistema kontingentiranega eskompta k prostem eskomptu torej k sistemu, ki je v praksi pri večini novčaničnih bank v Evropi. Ker bo banka po definitivni stabilizaciji dinarja primorana uvesti tak sistem kreditne politike, je že sedaj nastala potreba, da se za prehod uvede eskompt čistih poslovnih (trgovskih) menic, plačljivih v roku 3 mesecev, in sicer posameznim in tvrdkam, izvzemši denarne zavode.

Narodna banka je že lani v ljubljanski in zagrebški podružnici uvedla omejen diskont poslovnih menic, toda le za posamezne in tvrdke ki nimajo rednega kredita pri Narodni banki. Sedaj pa je eskompt poslovnih menic določen kontingent od 250 milijonov Din in se bo vršil eskompt v mejah tega kontingenta za one, ki nimajo pri banki rednega kredita do 10.000 Din in za one posamezne in tvrdke, ki imajo že redni kredit, poleg tega še do višine tega rednega kredita, toda do največ 300.000 Din. Na ljubljansko podružnico odpade za eskompt poslovnih menic od celotnega kontingenta 30 milijonov Din, na mariborsko podružnico 10 milijonov Din, na zagrebško podružnico 50 milijonov Din, na beograjsko podružnico 30 milijonov Din itd.

O načinu eskomptiranja poslovnih menic še niso bila izdana podrobna določila in je zaenkrat samo določeno, da se eskompt menic lahko vrši tudi za zneske preko 300.000 Din, toda le po odobrenju bančnega upravnega odbora in po predlogu eskomptnega odbora ter upravnika podružnice in končno le takim posameznim in tvrdkam, ki imajo že redni kredit preko 300.000 Din, tako da nebeden imetnik kredita ne bo mogel biti razdolžen pri Narodni banki preko dvojnega zneska rednega kredita. Eskompt poslovnih menic se bo mogel vršiti le dvakrat letno. Če bi tekom poslovanja po tem eskomptu prišlo do popolnega izčrpanja podružnici dovoljenega kontingenta, tedaj je dana možnost povečanja kontingenta podružnice na račun onih podružnic, ki svojih kontingentov ne bi izčrpale.

Važno je tudi povečanje kontingenta za lombardna posojila od 250 na 350 milijonov Din, da se omogoči lombardiranje državnih papirjev večjih zneskih in da bi denarni zavodi svoje blagajniške gotovine v večji meri vlagali v državne papirje, ki jih v trenotku denarne potrebe lahko lombardirajo pri Narodni banki. Pri tem se poviša višina lombardnega posojila pri obveznicah za vojno škodo od 200 na 300 Din na komad. Lombardna posojila na državne papirje se bodo v bodoče dajala po točno ugotovljenih principih in zato upravni odbor ne bo več odobraval takih posojil, temveč bančna direkcija, kar bo tudi pospešilo poslovanje. Za dajanje lombardnih posojil na obveznice Vojne škode je ukinjen dosedanji maksimum od 50.000 Din.

Kakor se čuje, se je na teh sejah glavnega upravnega odbora razpravljalo tudi o eventualnem znižanju diskonta in je »Prager Tagblatt« objavil že preuranjeno vest, da je naš diskont znižan od 6 na 5.5 %.

= **Ankete o načrtu obrtnega zakona.** Ker morajo zbornice do konca tega meseca predložiti izjave o načrtu obrtnega zakona, je Zbornica za TOI v Ljubljani sklicala več anket. V ponedeljek se je vršila taka anketa v Mariboru s predstavniki obrtniških organizacij, včeraj pa v Ljubljani s predstavniki trgovskih organizacij. Vršile se bodo še ankete v Ljubljani z obrtniki in industrijci ter v Mariboru s trgovci. Na podlagi tako zbranega gradiva bo zbornica sestavila skupno izjavo k zakonskemu načrtu, ki bo potem predložena trgovinskemu ministrstvu.

= *Oprostitev mitnine v Ljubljani tudi na tovorne avtomobile.* Dodatno k oficijelnemu obvestilu ljubljanskega Avtokluba glede oprostitve ljubljanskih avtomobilistov od plačevanja mitnine doznavamo še naslednje. Medtem ko je bilo prvotno določeno, da so oproščeni od plačevanja mitnine le osebni avtomobili in sicer samo oni, ki so zavezani plačevanju mestnega davka, je bila dosežena sporazumno s pristojnimi faktorji enaka ugodnost tudi za tovorne avtomobile. Ta ugodnost za tovorne avtomobile, ki so že obremenjeni z mestnim davkom, pa je vezana na gotovo pismeno izjavo, o čemer dobe prizadeti točna obvestila v tajništvu Avtokluba, Kongresni trg št. 1-I, kjer prejmejo tudi potrdila za oprostitev plačevanja mitnine. Predložiti je spričevalo o preizkušnji, odnosno dekret o podelitvi evidenčne številke.

= **Občni zbori trgovskih gremijev.** V četrtek 3. aprila se je vršil v dvorani hotela »Balkan« v Slovenjgradcu občni zbor **Gremija trgovcev za okraja Slovenjgradec in Prevalje,** ki ga je vodil gremijalni načelnik gosp. Janko Klun. Gremij šteje 527 članov (66 jih ne izvršuje obrti), dalje 126 pomočnikov in 81 vajencev. Računski zaključek za l. 1929. izkazuje 81.180 Din dohodkov in 53.270 Din izdatkov, tako da se je premoženje gremija dvignilo na 140.330 Din. Na občnem zboru je predsednik Zveze trgovskih gremijev gosp. Vilko Weixl poročal o delovanju Zveze in novem načrtu obrtnega zakona. Za načelnika gremija je bil ponovno izvoljen gosp. Janko Klun. — V gostilniških prostorih gosp. Franceta Hočevarja v Velikih Laščah se je 6. t. m. vršil občni zbor **Gremija trgovcev za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče,** ki ga je vodil načelnik gosp. Josip Divjak. Gremij je štel koncem pret. leta 406 članov, 24 pomočnikov in 28 vajencev (brez nameščencev je 385 trgovcev). Računski zaključek za leto 1929 izkazuje 28.070 Din dohodkov in 35.480 Din izdatkov; proračun za l. 1930. pa znaša 30.600 Din. Soglasno je bil sprejet preizkuševalni red za vajeniške preizkušnje.

= **Zadruga malih in srednjih mlinarjev za kraljevino Jugoslavijo** je bila ustanovljena 13. t. m. v Zagrebu s sedežem istotam. Namen te zadruge je pomagati s primernimi cenenimi posojili in predujmi lastnikom malih in srednjih mlinov do boljšega prosperiranja njihovih podjetij. Občnega zbora so se udeležili mlinarji iz vseh delov kraljevine. Vpisnina v zadrugo znaša 100 Din, delež pa 3000 Din, ki se lahko odplačuje tudi v mesečnih obrokih. Ker je mlinarska obrt zelo razširjena in bi enotna zadruga lahko predstavljala močno gospodarsko organizacijo, opozarjamo nanjo naše mlinarje. Zadružni list je »Mlinarski vjestnik«, ki izhaja mesečno v Zagrebu. —y.

= **Vprašanje pravne reciprocitete med Jugoslavijo in Nemčijo.** Pred kratkim se je zgodil pri ljubljanski sodniji slučaj, ki nima le pravnega pomena, ampak je tudi precejšnje važnosti za gospodarske odnošaje s tujimi državami, posebno z Nemčijo. Neka nemška tvrdka je tožila našo domačo tvrdko za plačilo večjega zneska. Nemška tvrdka je seveda, ker je bil zahtevek takorekoč iz trte izvit, zgubila pravdo v vseh treh inštancah in bi morala plačati pravdne stroške. Zastopnik naše domače tvrdke je predlagal pri berlinskem sodišču izvršitev, a slednje je sporočilo, da ne more dovoliti izvršbe, ker ne obstoja med našo državo in Nemčijo tozadevna reciprocitета. Na isto stališče, kakor ga zastopa berlinsko sodišče, se je že začetkom pravde postavil zastopnik naše domače tvrdke in zahteval od naše sodnije, da se nemški tvrdki v smislu našega civilnega pravdnega reda naloži, da ima položiti primeren znesek kot kavcijo za eventualne pravdne stroške. Ljubljanska sodnija je ta predlog zavrnila, sklicevaje se na neki razpis ministra pravde iz leta 1923., po katerem bi bila reciprocitета glede pravdnih stroškov med nami in Nemčijo zajamčena. In tako se je pravda izvršila, ne da bi bila nemška tvrdka položila kavcijo. Naša domača tvrdka zahteva sedaj povsem upravičeno od naše države povračilo stroškov. Radovedni smo, kaj bo v tej zadevi ministrstvo pravde odredilo in kdo bo moral plačati stroške, ki bi jih popolnoma upravičeno in kakor je izrecno predvideno v našem zakonu, morala plačati nemška tvrdka.

= **Prodiranje ruskega lesa.** Poslabšanje konjunkture v lesni industriji, ki ga občutimo predvsem v obliki težkoč pri izvozu, je v precejšnji meri posledica prodiranja ruskega lesa na svetovni trg, čeprav ni to edini vzrok poslabšanja. Izvoz ruskega lesa se za pret. koledarsko leto ceni na 7.89 milijona kub. metrov napram 5.47 milijona kub. metrov v l. 1928. Seveda pa je treba pri tem upoštevati, da ruski izvoz lesa še ni dosegel predvojnega obsega. Največji del povečanega ruskega izvoza lesa odpade na Anglijo, Nizozemsko, Nemčijo in Belgijo. Pri uvozu rezanega lesa v Anglijo se je udeležba Rusije dvignila od 13.4 % v letu 1926., 17 % v l. 1927. in 23.6 % v l. 1928. na 30.9 % v pret. letu. Od nizozemskega uvoza rezanega lesa je leta 1927. odpadlo na uvoz iz Rusije 8.4 %, lani pa že 25.0 %. Enako se je ruska udeležba na uvozu rezanega lesa v Nemčijo dvignila od 3.9 % v l. 1927. na 15.6 % v pret. letu in ruska udeležba na uvozu rezanega lesa v Belgijo od 2.4 % v l. 1927. na 10.2 % v minulem letu. Uvoz jamskega lesa iz Rusije v Anglijo se je povečal od 6.5 % vsega uvoza jamskega lesa v l. 1927. na 20.5 % v pret. letu. Izvoz ruskega lesa sicer ne tangira neposredno naša zunanja tržišča, posredno pa je vpliv na izvozne možnosti iz naše države prav občuten, ker je na inozemskih tržiščih, ki prihajajo za naš izvoz v poštev, ponudba ostalih izvoznih držav, ki jim ruski izvoz neposredno konkurira, znatno večji.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Jožefa Doltarja, posestnika v Črnomlju (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Črnomlju 26. aprila, oglasitveni rok do 13. maja, ugotovitveni narok 27. maja).

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave jeklenega materijala; do 24. t. m. glede dobave jeklenega materijala, 100 kg karbola v prahu in 5 litrov koščenega olja. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 200 komadov rudarskih sekir; do 29. t. m. pa glede dobave 1500 kg olivnega olja in 500 kg namiznega francoskega olja. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg lesnega oglja in 1000 komadov toporišč za jamske krampe. Dne 23. t. m. se bo vršila pri upravi smodnišnice v Kamniku ustmena licitacija glede dobave 1200 kub. m lesa, 8000 m platna, 300 kg sukanca in 100.000 kg amonijakovega solitra; 2. maja pa gleed dobave 30.000 kg preje od jute, 100.000 kg amonijakovega solitra, 150.000 kg kalijevega solitra in 20 tisoč kg trinitrotoluola. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

BORZE

15. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nenavadno velik, zlasti v devizah Praga, London, Curih in Berlin. Tečaji so ostali v glavnem nespremenjeni, le devizi na London in Trst sta nekoliko popustili, dočim se je deviza Dunaj nekoliko dvignila. Med efekti je bila zaključena Kranjska industrijska družba po 295.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda pri prijazni tendenci trgovala za aranžma in kaso po 416 — 416.5, za april po 416 in za december po 423, 8% Blairovo posojilo je bilo zaključeno po 98, 7% pa po 86.25 — 86.75. Med bančnimi papirji so bili zaključki samo v Praštediji po 902.5, v Srpski po 165 in v Jugo banki po 81. Med industrijskimi papirji pa je prišlo do prometa v Slavoniji po 200 in v Tvornici vagonov po 115.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterdam 22.115, Berlin 13.4775—13.5075 (13.4925), Bruselj 7.8939, Budimpešta 9.885, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 794.94—797.94 (796.44), London 274.56—275.36 (274.96), Newyork 56.43, Pariz 221.43, Praga 167.06—167.86 baška in sremska 100 — 105, ladja Dunav 104 — 106, baška in sremska za maj 102.50 — 107.50, banaška 92.50 — 95; **moka:** baška »Ogg« 335-345, »Og« 330-340, »2« 295 130 — 155, »8« 90 — 95; **otrobi:** 75 — 80.

Zagreb. Amsterdam 22.7125, Dunaj 794.94 — 797.94, Berlin 13.4775 — 13.5075, Bruselj 789.59, Budimpešta 986.50 — 989.50, Milan 295.20 — 297.20, London 274.56 do 274.46, Newyork ček 56.33 — 56.56, Pariz 220.43 — 222.43, Praga 167.06 — 167.86, Curih 1094.40 — 1097.4.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.21, London 25.09, Newyork 515.90, Bruselj 72.95, Milan 27.0450, Madrid 64.40, Amsterdam 207.3750, Berlin 123.10, Dunaj 72.70, Solija 3.74, Praga 15.28, Varšava 57.85, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 98 bl., 7% Blair 87 bl., Celjska 160 den., Ljubljl. kreditna 120 den., Prašteđiona 905 den., Kreditni zavod 160 den., Vevče 132 den., Ruše 260 do 270.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 416 — 417, za maj 416.5 do 417, za december 422 — 423, investicijsko 87 — 87.75, agrarne 54 — 54.5, 8% Blair 98 — 98.25, 7% Blair 86 — 86.25; bančne vrednote: Prašteđiona 900 — 905, Jugo 80.5 do 81.5, Union 196 — 199, Ljubljanska kreditna 120 den., Narodna 8600 — 9000, Srpska 165 — 166, Zemaljska 140 den.; industrijske vrednote: Našička 1550 bl., Gutmann 170 — 178, Slaveks 70 — 73.5, Slavonija 200 — 205, Drava 270 — 320, Šećerana 370 — 380, Brod vagon 110 — 120, Union 135 — 150, Vevče 125 den., Dubrovačka 440 den., Jadranska 525 — 530, Trbovlje 480 — 485.

Beograd. Vojna škoda 422 — 422.5 zaklj., za maj 426 zaklj., investicijsko 86.5 zaklj., Narodna 8880 zaklj.

DARMOL
čokolada za odpiranje

Blagovna tržišča

Les.

+ **Ljubljanska borza** (15. t. m.) Tendenca nespremenjeno mlačna. Zaključen je bil 1 vagon desk in 1 vagon tesanega lesa. Povpraševanje je za na živ rob rezano smreke ali jelko (17—45 cm šir., media 24 cm, dolž. 4 m, in sicer 120 kub. metrov 80 mm, 450 kub. m 43 mm in 120 kub. m 33 mm; dalje 1050 kub. m 43 × 140 mm, prizmirano, 4 m dolžine 270 kub. m 33 × 140 mm, prizmirano, 4 m dolžine in 150 kub. m 33 × 140, prizmirano, 6 m dolžine; dobava do konca julija).

Žito.

+ **Žitni trg** (15. t. m.) Pod vplivom včerajšnjega nazadovanja tečajev na chicaški borzi in današnjih ponovno nižjih tečajev na budimpeštanski terminski borzi so tudi pri nas postali kupci bolj rezervirani in so cene tako pšenici kakor tudi koruzi popustile. V splošnem je položaj povsem nejasen.

+ **Ljubljanska borza** (15. t. m.) Tendenca slaba. Zaključkov ni bilo. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška 80 kg po 257.5 — 260, 78 kg po 252.5 do 255, 77 kg težka po 247.5 — 250; **koruza:** baška, času primerno suha po 145 do 147.5, za maj po 147 — 150.5; **oves:** baški, navadna tarifa po 195 do 197.5; **ječmen:** baški, 63/64 kg po 167.5 do 170; **moka:** »Og«, fco Ljubljana plač. po prejemu po 405—410; **rž:** baška, 72/73 kg, mlevska tarifa po 202.50—205.

+ **Novosadska blagovna borza** (15. t. m.) Tendenca mlačna. Promet: 133 vagonov koruze, 2 vagona pšenice in 8 vagonov moke. **Pšenica:** baška, 77 kg 195 — 200; 78 kg 200 do 205; gornjebaška in banaška, Tisa, šlep, 78 kg 202.5 — 207.5; gornjebanaška, 78 kg 197.5 — 202.5; sremska, 77 kg 180 do 182.5. **Oves:** baški in sremski 125—130. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kilogramov 110 — 112.5. **Koruza:** baška in sremska 95 do 100; ladja Dunav 97.5 — 100; za maj 100 — 102.5; banaška 90 — 92.5; ladja Dunav 97.5—100. **Moka:** baška »0gg« 335—345; »0g« 330—340; »2« 295—305, »5« 240—250, »6« 170 — 180; »7« 125 — 130; »8« 85 — 95. **Otrobi:** baški in banaški 65 — 75.

+ **Somborska blagovna borza** (15. t. m.) Tendenca mlačna. Promet 173 vagonov. — **Pšenica:** baška, Tisa, šlep 202.5 — 207.5; baška, 77 kg 195 — 200; baška, 78 kg 200 do 205; slavonska 177.5 — 182.5. **Oves:** baški, sremski in slavonski 120 — 125. **Rž:** baška 120 — 125. **Ječmen:** baški, 63/64 kg 107.5 — 112.5. **Koruza:** baška 92.5 — 97.5; remska za april - maj 95 — 100; za junij-julij 100 — 105. **Moka:** baška »0gg« 330 do 340; »0g« 325 — 335; »2« 295 — 305; »5« 230 — 240; »6« 165 — 175; »7« 130 — 140. **Otrobi:** baški 70 — 75.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (15. t. m.) Tendenca mlačna; promet srednji. **Pšenica:** za maj 20.04 — 20.05, za junij 20.48 — 20.49, za oktober 19.69 — 19.71; **rž:** za maj 11.09 — 11.10, za oktober 12.38 do 12.40; **koruza:** za maj 11.80 — 11.82, za julij 11.98 — 12, tranzitna za maj 10.90 do 10.92.

Iz življenja in sveta

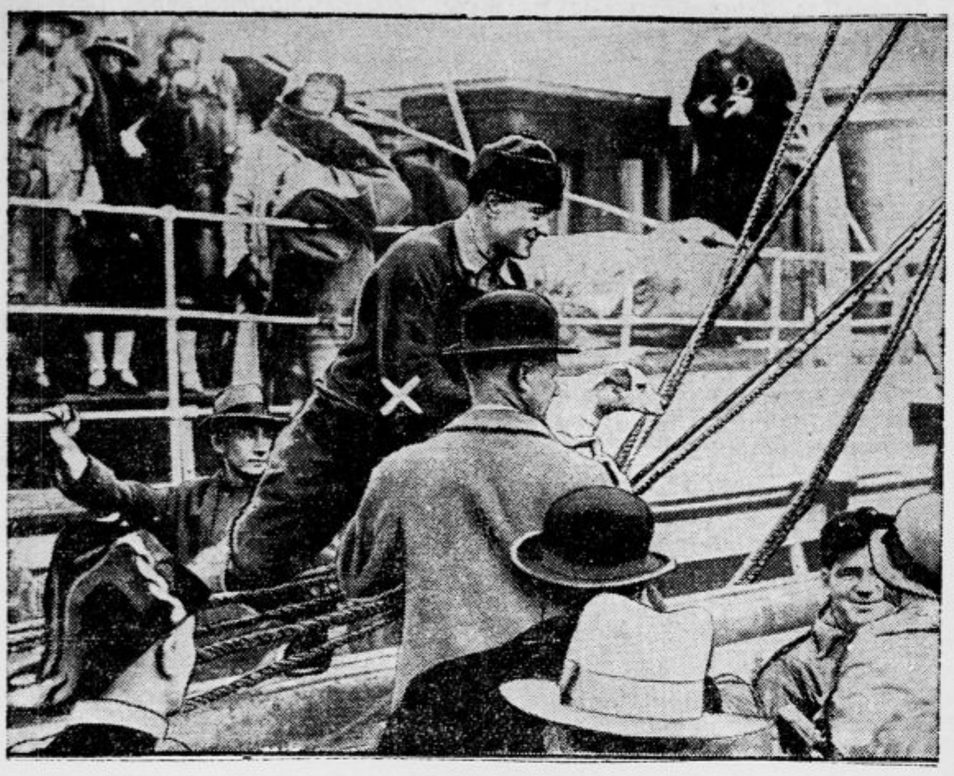

Povratek raziskovalca Byrda

Byrd (s križcem) ob prihodu v Dumedin na Novi Zelandiji. Smelega letalca, ki je preletel severni in južni tečaj, so navdušeno pozdravili, tembolj ker so se zadnje čase širile vesti, da se je ponesrečil v ledovju južnega tečaja.

Vsemirje ni neskončno

Njegov polumer znaša 100.000 milijonov svetlobnih let — Nova dognanja zvezdoslovcev o Rimski cesti

Zadnje izvestje ameriškega zvezdoznanskega opazovališča Harvardskega Collegea priobčuje zelo zanimive izsledke zvezdoslovca Harlowa Shapleya o velikosti in razsežnosti nebesne Rimske ceste. Znano je, da tvorijo vse zvezde Rimske ceste, ki jih vidimo s prostim očesom ali pa z daljnogledom, veliko zvezdno družino kakih 300.000 milijonov posameznih zvezd. Ta družina ima obliko ogromne leče, nje obseg pa presega vse naše predstave. Glavna os te leče meri 250.000 svetlobnih let, kar pomeni, da potrebuje svetloba od enega konca leče do drugega 250.000 let, če bi se gibala stalno s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Višina te leče, nje mala os, je mnogo manjša in meri le kakih 6000 svetlobnih let.

Podobnih zvezdnih družin, ploščatih zvezdnih leč, je v vsemirju velikanska množica. Z največjim daljnogledom sveta, reflektorjem na Mont Wilsonu v Kaliforniji, so jih fotografirali okoli 2 milijona. Toliko jih je lahko dosegel orjaški daljnogled. Pri tem so ugotovili, da so nekatere izmed teh skupin podobne naši Rimski cesti in ravno omenjeni zvezdoslovec Harlow Shapley je spoznal, da je naša Rimska cesta ena izmed največjih zvezdnih družin. V njej sami ali v nje najbližjem sosedstvu je cela vrsta znatnih, toda manjših ozvezdij, katerih premeri znašajo od 1000 do 40.000 svetlobnih let.

Slično skupino je Harlow Shapley odkril v območju ozvezdja Coma-Virgo. Te strani neba so bile fotografirane in pri tem se je dognalo, da je kakih 40 ozvezdij, ki so podobne Rimski cesti, zopet sestavljene iz raznih sistemov, ki imajo od 10 do 3000 sestavnih zvezd. Njih daljavo so zmerili na kakih 200 milijonov svetlobnih let.

Vsemirni prostor, ki obsega vse te zvezdne sestave, pa ni neskončen. V starih časih so ljudje tudi za zemljo mislili, da je neskončna, kakor si danes predstavljajo vsemirni prostor za neskončen. Ta pa je sam v sebi zaključen in ima tudi določene razdalje, ki jih je Einstein našel in izračunal. Polumer tega v samem sebi zaključenega kozmičnega prostora je določen s 100.000 milijoni svetlobnih let, kar predstavlja največjo razdaljo, do katere se je ljudski duh sploh mogel povzpeti. Seveda so ti sklepi in računi dostopni samo zvezdoznancem, ki so poznavalci višje matematike. Povprečnemu laiku pa ugotovitev učenjakov, da so razdalje v vsemirju določene po gmotah, ki so v njem obsežene in da določitev gmote pomeni že določitev kozmičnega prostora, ni posebno dostopna in mu ne da zaželjenega konkretnega pojasnila.

Kaj bi Vam dali za pirhe?

Odločili smo se, da bomo v veselje našim številnim odjemalcem nudili izredno nizke cene pri nabavi oblek in površnikov za velikonočne praznike. Izbira vzorcev je prav lepa in nenadkriljiva. Pridite!

Drago Schwab, Ljubljana

Tisočletna pravda za gozd

Pred vzklicnim sodiščem v Neaplju je bila te dni končana pravda, ki se je vlekla do mala deset stoletij. Sporni predmet je bila gora, obrastla z gozdom, za katerega sta se prepirali občini Ravello in Lettere in ki je bil sedaj pri sojen slednji. Kakor dolgotrajnost pravde je zanimiv tudi nje povod Leta 1000 po Kr. je ves krščanski svet pričakoval konca sveta. Že deset let preje so razni pridigarji begali narod in ga ob koncu l. 999. res tako zmešali, da so ljudje v blazni paniki opustili dotedanji način življenja ter skrbeli za rešitev duše. Bilo pa je seveda dosti obupancev, ki so noč in dan veseljačili in zapravljali svoje imetje. Nekateri pa vendar niso verjeli prorokovanju bedastih propovednikov in so zbirali posvetno imetje, med temi so bile zlasti cerkve in samostani, ki so radi sprejemali darila v nepremičninah ter zanje dajali generalno odvezo. Tako je tudi neki bogati trgovec iz Neaplja daroval samostanu omenjeno goro in gozd Ko pa je l. 1000 minulo in je svet še stal, je bil trgovec nenadoma berač. Zato je zahteval od patrov, da mu vrnejo podarjeni gozd. Previdni patri pa so si bili preskrbeli popolnoma pravilno darovalno listino in lahkoverni mož je pravdo izgubil. Spor pa je vodil dalje in po njegovi smrti so ga prevzeli njegovi sorodniki iz obeh omenjenih občin. Koncem 17. stoletja je bil gozd prisojen obema občinama, nedavno pa sta se občini sprli in najvišje sodišče je prisodilo goro z gozdom občini Lettere.

Ako želite ostati mladi in sveži

potem čitajte velikonočno številko ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«, ki izide že jutri. V njej boste našli navodila za najcenejšo pomladitev duha in telesa. Revija »Življenje in svet« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knaflja ulica 5. Mesečna naročnina samo Din 8.—. Posamezne številke dobite po vseh trafikah in stanejo samo Din 2.—.

Jugo-Radiator

Projektiranje in izdelovanje centralnih kurjav, parnih kuhinj, pralnic ter sanitarnih in sušilnih naprav.

Lastnik Friderik HERTLE

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 18.
Tel. 34—82.

Obed v kotlu

Edisonova električna družba v Ameriki je otvorila novo elektrarno, ki premore 160.000 voltov. Stala je 12½ milijonov dolarjev in ima tri velikanske parne kotle. Po končani gradbi je spremenilo ravnateljstvo za en večer notranjost največjega kotla v jedilnico, kjer je proslavilo otvoritev. V vsaki od 3700 cevi v kotlu so prižgali električno luč, na dnu pa je stala za 90 povabljencev pogrnjena miza. Ravnatelj tovarne je pozdravil navzoče s kratkim govorom: »Ko so izdelali naši inženerji načrte za ta kotel in dejali, da bo pol leta pozneje gotov, nam ni hotel nihče verjeti. Vsi so pravili, da bi bil to prekratek rok za slično veliko delo. Zdaj smo dokazali, da so premagale tovarne vse težkoče in dvome. Kotel bi že danes lahko pričel obratovati. Zamudili smo en dan, in sicer nismo zakurili peči že zdaj samo zato, da bi imeli vi redko priliko kositi v notranjosti največjega kotla na svetu.«

Napačni Colas

Mlad Španec, po imenu Fernandez, je ostavil pred tridesetimi leti svojo ženo, ker se je bil zaljubil v drugo. Da bi ušel poizvedbam ostavljenke, je odkupil nekemu beraču v Barceloni njegove papirje, papirje njegove žene in tašče ter se je preselil v Ženevo, kjer je živel kot ugleden meščan pod imenom Colas. S svojo nezakonito ženo je imel več otrok, ki so med tem že odrasli in dobili nove otroke. Žena napačnega Colasa je l. 1917. umrla, njega samega, ki šteje 55 let, pa so sedaj zaprli, ker so slučajno odkrili njegov greh. Ženevske oblasti so v hudi zadregi, kako bi zaključile to staro afero. Ne vedo namreč, da-li so zakoni njegovih otrok pravno veljavni in kakšen priimek bi morali prav za prav nositi njegovi vnuki.

Nova puška

Britansko vojno ministrstvo je sklenilo po uspelem predvajanju, da bo odkupilo Američanu Pedersenu njegovo novo puško, ki tehta samo 3.80 kg, je samo 1.15 m dolga, a strelja trikrat bolj hitro nego vse dosedanje. Obroč, ki se vtakne v zaklep, vsebuje 10 strelov. Čim so vsi streli oddani, zleti prazni obroč avtomatično ven in odprti zaklep kaže vojaku, da mora puško zopet nabiti. Po kratki vaji so vojaki s Pedersenovo puško izstrelili po 50 strelov v minuti, dočim je premogla dosedanja Lewisova puška samo 15 strelov

„Konec poti“

v ljubljanski drami

Sherriffova drama je v letošnji ljubljanski sezoni druga velika noviteta, ki ji je snov zajeta iz svetovne vojne. Prva je bila »Grob neznanega vojaka«.

Ista snov, predestilirana skozi dve različni osebnosti, da se sreča ob istem zaključku.

Kar je zgostil Francoz v drobno izcizelirano lirično veledelo, polno plemenitega zanosa in razmišljanja, enotno kakor kakšna odrska umetnina iz dobe starih Grkov, se je pod roko hladnejšega Angleža pretvorilo v šestorico naturalističnih slik, ki jih dejanje veže le rahlo in ki jim vezoče dejanje niti ni nujno potrebno. Reynal zasleduje v svoji drami določen preobrat v dušah njenih oseb, človek mu je glavni motiv, vojna bolj postranski, ki ga uporablja, da prikaže z njegovo pomočjo razvoj nekega dogajanja v človeku. Vojna mu je bolj predmet razmišljanja nego dejanja.

Pri Sherriffu drugače. Tu nastopa vojna v svoji neposredni pričujočnosti in ljudje so ji le podrejen pripomoček, da se sama tem očitneje uveljavi v svoji vsemogočnosti. Sherriff ne filozofira o vojni in ne izvaja o njej svojih osebnih miselnih sklepov — tu govori vojna sama z grmenjem svojih topov, s klopotanjem svojih strojnic, z razmesarjenimi udi svojih žrtev, z mrzlim in smrdljivim ozračjem svojih zakopov, s trgajočo prežavostjo svojih odmorov, s svojo grozo, s svojimi ušmi in blatom, s svojim obešenjaškim sarkazmom, s svojo neizbežnostjo. Ideje in zaključke naj si ustvari gledalec sam iz dveh, treh napol izgovorjenih nastavkov misli, iz celokupnega vedenja vseh njenih poedincev. Toda zaključki ne morejo biti nič drugačni nego pri Reynalu. Tu kakor tam: neizprosno razkrinkanje vojnega nesmisla in njenega zločinstva — tu kakor tam: razkrinkanje dveh, treh idiotskih fraz o vsečloveški in plemenski ljubezni za ceno človeške krvi, o . . . junaštvu.

Kaj je junaštvo v vojni? Bolj ali manj zakrita onemoglost in groza poedinca pred usodnostjo in neizbežnostjo vojne, groza pred njeno prežavostjo in pred zavestjo, da se ji kot poedinec ne moreš upreti. To so njeni junaki: prvi omamlja svojo grozo s pijanostjo od jutra do večera: drugi bi raši prenesel, da ga zadene prijateljska krogla kot strahopetca v varnem zakopu, nego da bi se moral v položaju še enkrat predati neznosnemu upanju, da ga bo sovražnikova krogla zgrešila: tretji skuša preglasiti svojo grozo pred naskokom z razposajeno popevko: četrti molč in se molče uklanja poveljju, da mora stopiti smrti pred obraz: peti — ta se ne boji, ker je komaj prišel na fronto in vojne še sploh ne pozna . . . To so različni tipi junakov, ki nastopajo v tej drami in različnost njihovega reagiranja na vojno pričujočnost je morala izdelati režija, da bi gledalci zadeli neizgovorjeno besedo o vojni, ki jim jo je avtor prepustil na pol samim.

* * *

Režiser (g. C. Debevec) je izvedel to nalogo z jasnovidnostjo in naravnostjo, ki je pripomogla Sherriffovi drami do popolnega uspeha ne samo kot delu, temveč tudi kot odrskemu utelešenju tega dela. V vrsti njegovih dosedanjih režij pripada »Koncu poti« če ne prvo, vsaj eno najbolj prvih mest. Jasnost režijske zamisli, nujnost vsakega najmanjšega pripomočka iz zaloge teatrskih efektov, ki ga je uporabil, da iztisne iz dela vse, kar delo more dati, ničesar preveč, ničesar premalo, evo, to je Debevčev »Konec poti«.

*

In še eno, kar postavlja to režijo med njegove najboljše: zna izbirati ali navdušiti igralca za ulogo, ki mu jo določi, tako da iztisne tudi iz igralca vse, kar zmore ta dati. Mislim, da to ni toliko uspeh prave izbire, kolikor uspeh tega, da igralcu ulogo pravilno razloži in ga zna zanjo navdušiti. Kajti igralce, ki smo jih še pred nedavnim gledali samo v ulogah, kakršne »jim ležijo«, gledamo danes nastopati s presenetljivim uspehom v ulogah, kakršne jim na videz ne bi »ležale« — in to pomeni, da bi jim vendarle ležale, samo prave roke jim je bilo treba. Pri tej predstavi smo videli n. pr. tri igralce v neobičajni zasedbi: g. Kralja (Osborne), g. Jana (Raleigh), g. Sancina (v drobni vlogi nemškega vojaka) — vsi trije celi trije novi možje. Menim, da ta ugotovitev nekaj uči.

Seveda jih nisem imenoval posebe zato, ker bi bili ostali nastopajoči opravili svoje uloge z manjšim uspehom. Če bi imel takšne namene, bi moral navesti vsakega posebe: g. Debevca kot stotnika Stanhopea, g. Skrbinška kot polkovnika, gg. Lipaha in Železnika (častnika), kuharja Kauklerja, Potokarjevega narednika. K. K.

SPORT

Sportni drobiž

Savezni kapetan g. Boško Simonović je dal po tekmi Jugoslavija : Bolgarija uredniku »Politike« naslednjo izjavo: Z igro nisem popolnoma zadovoljen, ker posamezniki, kakor n. pr. Ivković in Lončarević, niso pokazali onega, kar se je od njih pričakovalo. Njuna igra je bila v prvem polčasu slaba. V drugem polčasu sta se nekaj popravila ter je šlo nekaj bolje, ker je tudi ostalo moštvo igralo bolj skupno. Popolnoma sem zadovoljem z igro Marjanovića in Tirnanića, ki sta bila v glavnem nosilca vseh napadov. Tudi mladi Gjokić, ki je prvič igral v državni reprezentanci, me je popolnoma zadovoljil. Nadam se, da bomo sčasoma z njim dobili stalnega reprezentativnega igrača. Ostali naši igrači so se trudili, igrali so z voljo ter izvršili svojo dolžnost. Rezultat je nekoliko visok, toda dobro razpoloženi desni strani naše reprezentance niti boljši nasprotnik ne bi nudil močnejšega odpora. Rezultat je tako visok, ker je naš napad izkoristil vsako ugodno situacijo. — Bolgari so pokazali slabšo igro, kakor smo pričakovali. Igrajo hitro, start jim je oster, požrtvovalni so, dobro streljajo in dobro igrajo z glavo. V tehničnem in taktičnem oziru zaostajajo za našimi. Končno je g. Simonović še pohvalil sodnika g. Bira, ki je sodil dobro in lepo. — Revanžna tekma se bo vršila 18. junija v Sofiji.

Rezultati nedeljskega italijanskega prvenstva so bili naslednji: Lazio : Modena 4 : 0, Torino : Bologna 1 : 0, Juventus : Alessandria 2 : 1, Livorno : Padova 4 : 3, Genova : Cremona 2 : 1, Ambrosiana : Milano 2 : 0, Roma : Napoli 1 : 1, Pro Vercelli : Trieste 6 : 0.

Včeraj objavljeni rezultat prvenstvene tekme Grafika : Reka treba popraviti v toliko, da je s 5 : 1 zmagala Grafika in ne Reka.

Grazer Atletik Klub v Ljubljani. Za velikonočne praznike igra proti Iliriji amaterski prvak Avstrije Grazer Atletik Klub. GAK je v Ljubljani že znan gost in je že dvakrat igral z Ilirijo ter obakrat zmagal. Lani, ko so se prvič vršile v Avstriji tekme za naslov amaterskega prvaka, je odnesel zmago GAK, ki se ga je že prej smatralo kot najboljšega zastopnika amaterskega nogometa v Avstriji. Gradčani se baš sedaj vračajo z uspešne turneje po severni Afriki, koder so odigrali šest tekem. Zmagali so v vseh nastopih, akoravno so bili njihovi nasprotniki samo reprezentančni teami posameznih pokrajin ali mest. Po uspelem gostovanju državnega pravaka, čaka Ilirijo najbrž še mnogo težja naloga, kajti igralci, ki sestavljajo moštvo avstrijskega prvaka, so domalega že vsi nastopili opetovano reprezentativno za barve Avstrije in Štajerske. Graški klubi so radi male oddaljenosti v rednih stikih z dunajskimi profesijonalnimi moštvi ter so zaradi tega mnogo pridobili na znanju. Posebno GAK, ki je obenem prvak Gradca, se lahko ponaša s svojimi rezultati napram dunajskim klubom. Posamezne uspehe velikonočnih gostov bomo še priobčili.

Malo več obzirnosti. Prejeli smo: Prepričani smo, da ga ni kluba ali sportnega funkcionarja, ki ne bi vedel primerno oceniti gladke kolaboracije med nositelji sportnega pokreta in javnimi glasili. Zato se nam zdi skoro neverjetno, da je ob priliki tekme Hajduk : Ilirija službujoči organ SK Ilirije na igrišču zabranil dostop k tekmi tukajšnjemu dopisniku beograjskega lista »Sportista«, čeprav se mu je kot tak legitimiral in je imel izkaznico, izstavljeno po LNPu. Ne dvomimo, da je bil ta incident samo singularen pojav, ki se v bodoče ne bo več ponovil.

Službeno iz LHPa. Seja u. o. bo jutri ob 20. v damskem salonu kavarne Emona. Navzočnost vseh odbornikov nujno potrebna.

Sport na Jesenicah. V nedeljo popoldne se je vršila na sokolskem igrišču na Jesenicah nogometna tekma med domačima SK Bratstvo in Svoboda, ki je končala z zmago Svobode v razmerju 5 : 3. Tekma je bila precej napeta, v prvem polčasu so bili v premoči igrači Bratstva, toda v drugem polčasu so prišli v formo Svobodaši, med katerimi sta se izkazala kot najboljša igrača vratar Viktor Brun in levi krilec Ciril Kuraž. Kot sodnik je fungiral g. Lovro Humer. Prireditev je bila od strani občinstva zelo dobro obiskana.

SK Ilirija (nogometna sekcija.) Trening skupine I bo v tem tednu zaradi predstoječih tekem z GAK izjemoma samo danes ob 17. oz. za igralce, ki so danes tehtno zadržani, jutri, v četrtek. Skupina II. trenira v četrtek.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18. trening za vse igralke. Zglasiti se morajo zlasti vse igralke, ki so stare manj ko 16 let. S seboj je prinesti vso klubovo opremo.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sreda, 16. aprila

Ljubljana 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Otroški kotiček. — 19: Podobe iz slovenske literarne zgodovine. — 19.30: Francoščina. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 17. aprila

Ljubljana 19.30: Versko predavanje. — 20: Večer cerkvene glasbe. — 22: Napoved časa in poročila. — Nadaljevanje koncerta.

Beograd 12.15: Koncert nabožne glasbe. — 20: Prenos koncerta iz Ljubljane. — 22: Poročila. — **Zagreb** 12.30: Reprod. glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Koncert iz Ljubljane. — **Praga** 16.30: Cerkvena glasba. — 19.05: Foerster: »Stabat mater. — 20: Dramski večer. — 22.15: Reprod. glasba. — **Brno** 16.30: Popoldanski koncert. — 18.35: Glasba za mladino. — 19.05: Ves program iz Prage. — **Varšava** 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Prenos cerkvenega koncerta iz filharmonije. — **Dunaj** 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Koncert orkestra. — 20: Cerkvene pesmi. — 20.25: Pasijonski koncert. — 21.30: Haydnov oratorij. — **Berlin** 16.30: Popoldanski koncert. — 19: Zborovsko petje. — 20: Oratorij. — 21.15: Dramski večer. — **Frankfurt** 16: Prenos orkestralnega koncerta. — 19.30: Ves program iz Stuttgarta. — **Langenberg** 17.30: Koncert komorne glasbe. — 20.10: Oratorij: »Kristus na Oljski gori«. — Mešan glasbeni program. — **Stuttgart** 16: Prenos orkestralnega koncerta. — 19.30: Koncert solistov. — 20.30: »Misericordias Domini« (solisti, zbor in orkester). — 22: Violinske sonate. — **Budimpešta** 19.15: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert pevskega zbora. — 17.40: Koncert vojaške godbe. — 18.30: Prenos iz gledališča: Wagner »Parsifal«. — **London** 20: Koncert komorne glasbe. — 21.05: Koncert seksteta. — **Rim** 17.30: Vokalen in instrmentalen koncert. — 21.02: Koncert nabožne glasbe.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XXXIV. POGLAVJE

V odgovor na te besede je vrgel predme nekaj, kar je dotlej držal v roki — zvito kožo, na kateri je bila najina ženitovanjska pogodba, podpisana z mojim imenom in delom njenega imena.

»Kaj pomeni to?« je vprašal.

»To pomeni to, kar pravi,« sem odvrnil. »Da sva pred Bogom mož in žena, tu in kjerkoli drugje, v zdravju in bolezni, v dobrih in slabih dneh, vse dotlej, dokler jaz ne umrem in ne pride tudi zanjo čas, da jo pokopljete zraven mene; in bova mož in žena pred ljudmi, tu in kjerkoli kakor hitro bo mogoče.«

Videl sem, kako mu je obraz prebledel in kako mu je vzplapolal v očeh brezumen plamen. »To pravite vi, vi — vi, meni, ki vem o vas vse?«

Spet sem začutil, kako mi je stisnil srce tisti stari popadek groze in težke vesti. Iznova sem z duhom zagledal svoj greh, tako strašen, kakor da ga ne morem prijeti z rokami. Spomnil sem se tistega, kar je bila rekla Ellen Meriwetherjeva glede na morebitno starejšo obveznost. Spomnil sem se besede, ki sem jo bil dal drugi, preden sem spoznal njo — svoje častne zaveze, s katero sem se bil zaročil v onem prejšnjem svetu. Videč, da sem uničen v njegovih in njenih očeh, kakor tudi v svojih lastnih, sem se končno brez vse dosedanje ošabnosti obrnil k njemu.

»Po vsem tem sklepam, da vam je Gordon Orme pripovedoval o tem,« sem rekel. »Slišali ste o Grace Sheratonovi, ki živi tam pri nas?«

Starec je še bolj stisnil ustnice. Naposled me je vprašal: »Ali ste ji to povedali — ali ste to povedali moji hčeri?«

»Pokličite četo, naj nastopi!« sem vzkriknil. »Dajte me ustreliti! Zaslužil sem. Ne, ničesar ji nisem rekel o tem. Imel sem namen, da ji povem — nikoli ne bi bil smel dovoliti, da bi bila podpisala svoje ime, dokler ji nisem povedal. A njena nezgoda jo je oslabila — srce mi ni dalo, da bi bil začel govoriti o tem — tisoč in tisoč razlogov mi je branilo. Da, v tem je moj greh.«

Zaničljivo me je pogledal. »Niste vredni, da bi se dotaknili čevlja na nogi moje hčere,« je počasi odvrnil. »A zdaj, ko se je stvar že zgodila in ste jo v to zapletli in spravili ob dobro ime in ste, kakor si predstavljam, na kaj vem kak divji način omrežili njene čute — nu, kakopak, zdaj je treba iti do konca. Tako mi Boga, gospod, kakor hitro pridemo v Laramie, se poročite z dekletom. A takoj po obredu odidete in nikoli več, nikoli več ne boste videli njenega obličja. Predobra je za vas, toda v kolikor morete biti vi dobri zanjo, vas bom porabil.

Sedel sem, sklonil glavo med dlani in se zamislil. Zahteval je, naj storim to, kar je bila moja najbolj vroča želja v življenju. Obenem pa je hotel, naj sam končam svojo norost.

Naposled sem mu rekel: »Poveljnik Meriwether, če bi ji to kaj koristilo, bi dal zanjo življenje. Ali njen oče mi ne more ukazati ne kdaj ne kje naj bo najina poroka, niti mi ne more zapovedati, kdaj naj zapustim svoje mesto ob strani žene, ki mi je soproga. Ne uklonim se ukazom nobenega človeka na svetu.«

»Tedaj se branite storiti to, kar ste nameravali? Gospod, to vas kaže takega, kakršni ste! Vaš namen je bil, da bi tukaj živeli z njo, drugod pa ne bi bili nikjer priklenjeni nanjo!«

»To ni resnica!« sem vzkliknil z brezumnim gnevom. »Nameraval sem ji pojasniti svojo slabost in ji povedati, kako sem prevaril samega sebe in s seboj vred tudi njo. Vsaj zdaj hočem to storiti.«

»Če tako napravite, vas bo zavrgla na vekomaj; nikoli več vas ne bo pogledala!«

»To vem, a zgoditi se mora. Porabiti moram vsako možnost, ki mi še ostane.«

»Vaše možnosti sta samo dve: ali bo dobro ime moje hčerke uničeno po vsej deželi, med vso vojsko, ki jo pozna in ljubi — ali pa ji bo počilo srce. Vidite, gospod Cowles, to ste prinesli v mojo rodbino.«

»Da, to sem prinesel vanjo,« sem počasi odvrnil.

»Nu, za kaj se tedaj odločite?« me je vprašal.

»Za to, da ji zlomim srce!« sem odvrnil. »To bo vsaj pravično. Pot, ki jo vidim, je samo ena — in ta vodi naravnost.«

Hladno se je nasmehnil pod sivimi brki in trpko dejal: »Res krasno od vas! Ellen!« je zaklical. »Ellen, takoj pojdi semkaj!«

Prišla je počasi, opiraje se na svojo bergljico. Skozi rjavino njenega obraza je silila nežna rdečica.

Dokler bom živ ne bom pozabil njene podobe, kako je stala pred nama. In prav tako ne bom nikoli pozabil izpremembe, ki se je zgodila z njo, ko je videla, da stojiva molče in ji strmo gledava naproti. Nato je pristopila, vredna pomilovanja v svojih cunjah, krasna v svojem devištvu, plemenita v svoji vzvišenosti nad surovo okolico, ki jo je obdajala. Položila je ročico na očetovo ramo in s prstom pokazala na kožni zvitek, ki je ležal pred nama na tleh. Ljubil sem jo, o, kako sem jo takrat ljubil!

»Podpisala sem to, oče!« je nežno izpregovorila. »Podpisovala sem črko za črko, vsak teden eno. Bila sva zaročena — nič drugega. A sklenila sem, da se z gospodom Cowlesom poročim, bodi tu, bodi kje drugje. Obljubila sem mu to iz svoje proste volje. Bil je mož in gentleman, oče. Ljubim ga.«

Slišal sem stok, ki se mu je iztrgal iz prs. Ellen je odskočila od njega. »Kaj je?« je rekla. Njena stara ognjevita narav je spet udarila na dan.

»Kaj!« je vzkliknila. »Upiraš se mi? Braniš mi? Da veš, zdaj se podpišem z vsem svojim imenom — dokončati hočem, kar sem pričela — in dam se mu — dam se mu...« Iskala je po tleh, češ, s čim bi mogla pisati. »Pravim ti, doslej nisem bila njegova, a bom, oče — kadarkoli se mi bo zdelo — in kadarkoli bom hotela — zdajle, še drevi, če se tako odločim — za zmerom. Storil je zame vse — verujem mu — vem, da je poštenjak in da —« Glas se ji je zlomil, ko mi je pogledala v obraz.

Iz Škofje Loke

šl— *Pridige.* V čast škofjeloški duhovščini moramo priznati, da so imele pridige doslej vedno značaj strpnosti in mirnega pomirljivega sožitja med meščani. Žal moramo ugotoviti tudi to, da se od gotove strani skuša v poslednjem času vzeti pridigam tak značaj. Želeli bi, da se tako veri škodljivo početje opusti.

šl— **Stavbna in druga dela.** V poslednjih tednih je Škofja Loka z obsežno okolico enaka mravljišču, kjer se na vseh koncih in krajih popravlja, preurejuje in zida. Elektrarna d. d. je demontirala na Studencu električni transformator, ki ga nadomešča oni za mestno klavnico. Stari transformator naj se še podere, da ne bodo zijale gole stene v zrak. Na Spodnjem trgu je prebelil in izvršil manjše adaptacije na svoji stavbi g. Franc Koman. Trgovka ga. Marija Košeninova je vdelala sedaj vsa okna in napravila pred hišo ličen trotoar. Gosp. Matevž Ziherl adaptira na dvorišču kegljišče. Uredita se strop in tla. Izmenjala se bodo okna. Trgovec g. Žigon naredi svoji vrtni parceli nov zid. Obsežnejša popravila so se naredila na parceli odvetnika g. dr. Jerale. Zgradila se je škarpa, postavil nov plot in meja ogradila. Prebeljena je hiša g. Matevža Berčiča v Stari Loki. Hiša mehanika gosp. Paulusa Leopolda je ometana v notranjosti. Izdelane so sobe, veža, kuhinja in hramba. Z gradbo Pokornove stavbe hite. Kletni stropi so gotovi. Stavbo ameriškega gradbenega sistema si je postavil g. Valentin Pečnik. Novo hišo si gradi kmetski gospodar g. Žan Jožef v Žabnici. Pod streho je že Mrakova stavba v Starem dvoru. Obsežno se adaptira cerkev v Žabnici. Podobar g. Buč z Vrhnike je pozlatil svetnike in bo oskrbel za vso ostalo pozlatitev v cerkvi. Oltarji bodo v barvah kraškega marmorja. Notranjščina cerkve je v spodnjem pasu prebeljena. Tudi sicer se svetišče adaptira. Vaščani mislijo tudi na nove orgle. Dohodi k cerkvi so obnovljeni.

Z Jesenic

s— *Smrtna kosa.* Pri svoji hčeri ge. Javorski na Savi, pri kateri se je te dni mudil na obisku, je umrl v soboto v 69. letu gospod Josip Marčan, posestnik in klepar na Hujah pri Kranju. Pokojni je zelo rad prihajal v naše kraje, saj ima tu na Jesenicah poročene 3 hčere, na Bledu pa sina Jožefa, znanega sokolskega delavca in bivšega načelnika Sokola v Tržiču, Splitu in Mariboru. Bodi pokojnemu ohranjen časten spomin, ostalim pa naše sožalje!

s— *Nova Ciril-Metodova podružnica.* V soboto zvečer se je vršil v lokalu g. Ocepka na Hrušici pri Jesenicah ustanovni občni zbor Ciril Metodove podružnice za Hrušico. Ustanovni občni zbor je bil prav lepo obiskan. Prvič je pri tej priliki javno nastopila hrušiška godba na pihala. V lepih besedah je g. Napokoj orisal namen ustanovitve podružnice, ki si je vzela za smoter oživotvorjenje prepotrebnega otroškega vrtca v tej veliki vasi. Pripravljalni odbor je že napravil na pristojnih mestih vse potrebne korake, da se dobijo primerni prostori za nastanitev vrtca in učne moči. V imenu osrednje družbe je pozdravil navzoče zborovalce g. Stane Bokal v zelo lepih besedah in želel podružnici pri njenem delu veliko uspehov. Izvoljen je naslednji upravni odbor: g. Ivan Napokoj, predsednik, Matija Kobentar, podpredsednik, Joško Bizjak, tajnik, Anton Zima, blagajnik.

Iz Tržiča

č— *Skrivnostne kupčije s peresi »Reform«.* Okrog božiča lanskega leta se je po naših krajih zglašal elegantno oblečeni trgovski potnik, ki se je vozil v lepi limuzini. Najprej se je oglasil povsod pri šolskih upraviteljstvih, kjer se je izkazal z nekakim papirjem in potrdilom od ministrstva, da se bodo z novim letom 1930 uvedla za vse šole nova tako zvana peresa »Reform«. Pokazal je tudi naročilno knjigo, kjer so bila naročila skoro vseh šolskih vodstev od Ljubljane pa do skrajnega kota Gorenjske. Nova peresa naj so po njegovem zatrdilu večna in stane pero 5.50 Din. V dobri veri, da so njegovi papirji v redu, so naročila vodstva šol pri svojih trgovcih za svoje šole približno izračunano število peres, ki naj bi jih trgovec prodajal učencem. Trgovci so se kajpak tudi zanesli na šole in naročili peresa. Tako je tržiški trgovec g. Globočnik Franc naročil 1000 peres, vtaknil v to kupčijo lep denar in sedaj čaka zastonj mladih kupovalcev. Od šolskih oblastev ni in ni odloka, s katerim naj bi se uvedla peresa »Reform«. Kolikor vemo, je več trgovcev na Gorenjskem in tudi v Ljubljani kupilo veliko množino teh peres, ki jih sedaj nihče ne kupuje. Kako se bo zadeva razvijala, bomo še poročali.

Iz Zagorja

z— *Zagorska kmetijska šola,* ki se je zaključila v nedeljo dopoldne je v treh letih svojega obstoja pokazala velike in vsestranske uspehe. Ko je župan Grčar kot predsednik šolskega odbora pozdravil vse udeležence slovesnega šolskega zaključka, je šolski upravitelj g. Levstik, ki vodi kmetijsko šolo, v daljšem govoru orisa pokret za kmetijsko strokovno izobrazbo, ki se je pričel že pred 30. leti, a se takrat ni mogel uveljaviti. V naši kmetijski šoli, ki je bila ustanovljena pred tremi leti so predavali gg. dr. Zarnik, živinozdravnik Dev, Ašič ter učitelji Kolenc, Kopriva in Klun. Po govoru so se pod vodstvom razrednika g. Kolenca vršili izpiti iz sadjereje, živinoreje in iz drugih panog kmetijstva. Izpiti so kazali najlepše uspehe. Tudi pismene naloge iz računovodstva in raznovrstnega spisja so bile dobre. Izpite je polagalo 23 obiskovalcev, katerim so se takoj razdelila tudi spričevala. V imenu učencev se je zahvalil tovariš Lavtar vsem predavateljem za pridobljeno izobrazbo. Ob zaključku je še učitelj g. Kolenc pozval svoje bivše učence, naj bodo svojim stanovskim tovarišem za vzgled, in se zahvalil vsem podpornikom Ko se je določil dan za poučni izlet v Rajhenburg in Krško, je bilo zaključeno lepo zborovanje na šoli, ki tako dobro služi v korist kmetskemu sloju in državi.

z— *Težka nesreča devetletnega dečka.* V soboto se je dogodila na Izlakah nesreča, ki je ondotno prebivalstvo hudo pretresla. Iz šole se je vračal 9letni Andrejček, sinček župana in trgovca g. Rudolfa Zupančiča iz Kolovrata. Ustavil se je pri nekem vozniku, ki je bil iz domačega kraja, da bi se peljal z njim domov. Vajen domačih konj se je preveč približal konjem, pa ga je konj nenadoma udaril s kopitom v glavo, in mu prebil lobanjo. Onesveščenega so prinesli v bližnjo hišo, ter poslali po zdravnika. Zdravnik gosp. dr. Grum je konstatiral težko poškodbo prebitje lobanje in pretresenje možgan. Zašil in obvezal je glavo, izključno pa ni, da bo deček podlegel poškodbi.

z— *Na razvalinah življenja.* V nedeljo zvečer je zabodel 19letni sin svojega očeta, delavca Jos. Godlarja z možem v roko ter mu prerezal žile, da je moral v ljubljansko bolnico. Godlar, ki je doma iz brežiškega okraja, se je seznanil v Gorici, kjer je služboval kot dimnikarski pomočnik, s svojo sedanjo ženo, katero je poročil. Moral je iti v vojno, po vojni pa je bil zaposlen kot strelni mojster pri neki tukajšnji apnenici. V družini pa ni vladalo soglasje, prihajale so razne pritožbe na oblasti,, posebno v moralnem oziru. Lansko leto je mož zapustil svojo družino, ter se na zimo vrnil in je sedaj delal pri Dukiču Stanovanja in hrane ni imel ves čas, šele zadnje tri tedne je stanoval pri svoji družini. V nedeljo so se sporekli med sabo, ker je mož zahteval večerjo. Žena, hčerka in sin so navalili na njega, ga davili in po stopnicah vlekli. Ko se je branil, mu je sin zasadil nož v roko. Ljudstvo obsoja dogodek in je edino v tem, da so drugi več krivi, kot mož.

Iz Ljutomera

lj— **Stavbena delavnost** je letos v našem mestu še zelo slaba in tudi ni slišati, da bi se gradilo kaj večjega. Gasilno društvo ometava svoj dom; na stolpu ne bo strehe, ampak betonska plošča z ograjo, na kateri bo kazalo za okoliške vasi in naselja, da bo mogoče hitro ugotoviti, kje gori in kam je treba kreniti na pomoč. Prekajevalec Rodošek je pri novokupljeni hiši poprej last ge. Vargazonove podrl ilevе ter gradi tam svojo delavnico. Morda doživimo letos še tudi to, da se polože obrobniki ob poti od Senčarjeve trgovine do Ščavniškega mostu.

li— **Olepševalno društvo** je pričelo s svojim pomladanskim delom, ter uredilo cvetlične nasade na Glavnem in Miklošičevem trgu, s čimer sta dobila oba trga prijaznejše lice. Tudi drugi so storili letos precej za olepšavo mesta; tako so urejeni novi nasadi pred Sokolskim domom, kjer se grade na veseličnem prostoru lični paviljoni iz železnih cevi, dalje pred meščansko šolo, pred katoliškim domom, na Senčarjevem vrtiču in pred tenisigriščem. Ozka ulica med hišami g. Škofa in Sinigoja je dobila mestu primerno lice. Omenjena gospoda sta zasipala itak že suhi jarek po njej ter znižala previsoko pešpot. Ulica je sedaj primerna tudi za promet z vozovi. Vendar pa je v našem mestu še več točk, kjer bi Olepševalno društvo moralo posredovati, da se razni nedostatki odpravijo. To bi bilo trojno gnojišče na enem dvorišču tik ceste, potem takozvani »Županov rudnik« ob banovinski cesti, raztrgani plotovi, neobrezane žive meje, ki ne zaslužijo več tega imena itd.

Iz Novega mesta

n— *Zagonetna žrtev pretepa.* V bolnico v Kandiji pri Novem mestu so pripeljali 24letnega kmečkega fanta Franca Strmoleta, doma iz Skrovnika v občini Tržišču na Dolenjskem. Fant ima globoko rano v desni stran prs, prizadejano z nožem. Očividno je postal žrtev pretepa, vendar pa o ničemer noče dati nikakih pojasnil.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Za Veliko noč
samo
„Doko' čevlje
so najlepši, najfinejši in najcenejši.
Vsak deseti kupec dobi par čevljev po lastni izberi zastonj. 5894
„Doko", Prešernova ulica 9, dvorišče.

Poslovodja
čeveljske stroke želi premeniti mesto. Gre tudi kot potnik k večji industriji. Večletna praksa, vsestransko znanje. Cenj. ponudbe pod »Trajno mesto« na oglasni oddelek »Jutra«. 5870

ZAŠTITNI ZNAK FAKO SCHUTZ MARKE
Ali že poznate naš obrambni znak? On jamči za plemenito kvalitetno robo v nogavicah in trikotažah. Pazite pri nakupu na njega! 5891

Iščem trisobno stanovanje
z lokalom ali brez. Event. kupim tudi hišo, pripravno za trgovino, tudi na deželi.
Ponudbe na: Marko KARDINAR, Račje.

Elektrotehnično velepodjetje
išče za blagovni oddelek verziranega
trgovskega
URADNIKA
jugoslovenskega državljana z znanjem srbohrvatskega in nemškega jezika. Ponudbe s curriculum vitae na Publicitas d. d. Zagreb. Gundulićeva 11, pod »Za-22.933«.

Samo 49 Din

Št. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje. 3letno jamstvo.
Št. 105, ista, 19 cm visoka, Din 64.20.
Št. 106, ista, z radijskimi kazalci in urnikom, Din 76.
Št. 120, kovinska žepna ura, z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, Din 44.
Št. 121, ista, z radijskim urnikom in kazalci, Din 58.
Katalog gratis in franko!
H. SUTTNER, Ljubljana 4
Prešernova ulica 4
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Hladilnik
za 4 tonski tovorni avtomobil, že rabljen, v dobrem stanju, **kupimo.** Ponudbo z navedbo cene in dimenzije je poslati na: Tovarno cementa d. d. v Mojstrani.
Sprejme se tudi za tovarniški laboratorij izobražen deček, posebno v računstvu in pisavi. 5852

Opekarna 5874
Direkcija državnega rudnika Velenje ima na razpolago
zidno opeko
zelo dobre kvalitete, po ceni Din 470.— za 1000 komadov franko opekarna oziroma Din 500.— franko vagon Škale (rudnik).
Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Strojno mizarstvo M. Gogala na Bledu sprejme več dobro izvežbanih **stavbenih**
mizarskih pomočnikov
Nastop takojšen 5871

Naročajte „Našo dobo"!

Zastave
z ali brez grba, čisto volnene, **garantirane barve,** v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: **JOSIP WINKLER, Subotica,** poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

Piruhe
v največji izberi in solidnih cenah nudi tvrdka
F. M. Schmitt
Ljubljana 5819
Pred Škofijo 2 - Lingerjeva 4

VIKTOR TRAPEČAR
ZAVOD ZA SNAŽENJE OKEN IN STANOVANJ
se je preselil na Karlovško cesto štev. 81
ter se cenjenemu občinstvu najvljudneje priporoča.
5880

Agilnega zastopnika 5889
žitne in mlinske stroke, dobro uvedenega, osobito marljivega, **iščemo** za osebni poset odjemalcev v Sloveniji.
Gospodje z dokazanim uspehom naj pošljejo ponudbe pod »Žito i brašno« na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11.

Brez posebnega naznanila

žalostni javljamo tužno vest, da nam je danes preminul naš najboljši oče, stari oče in tast, gospod

Josip Doltar

dolgoletni mestni župan v Črnomlju, načelnik okrajnega cestnega odbora, posestnik in trgovec,

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil dne 16. aprila 1930 ob 16. iz hiše žalosti na pokopališče v Vojni vasi.

Črnomelj, dne 15. aprila 1930.

Žalujoči ostali.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu *Ljubljanska cesta št. 42* *in na* **Jesenicah** *pri kolodvoru št. 100*

Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Službo dobi

Plačilni
prvovrsten in korekten dobi takoj stalno mesto v hotelu »Bellevue« v Ljubljani. 15174

Več čevljarskih pomočnikov
sprejme takoj A. Miklavčič, Št. Vid 20 nad Ljubljano. 15137

Katera starejša natakarica
bi šla na gostilno na deželo. Prednost imajo tiste, ki znajo ročna dela. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kavcija 15«. 15120

Strugarja za les in vajenca
sprejme Fr. Rojina, Kolodvorska ulica 8. 14870

Trg. pomočnike
izvoženo poslovodje, z kavcijo od 10.000 Din dalje sprejmemo za trgovino mešane stroke. — Ponudbe z navedbo kavcije na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra služba«. 14890

Stavbnega ključavničar. pomočnika
izvetnega, mlajšega in neoženjenega sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 14496

Prodajalko
dobro izučeno v manufakturni stroki sprejmem za Ljubljano. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »105«. 15222

Podjeten trgovec
z nekaj premoženja, išče gospodinjo s premoženjem, ki zna tudi kuhati in šivati. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Velika noč 1888«. 14768

Kontoristko
s popolnim znanjem slov. in nemškega jezika ter stenografije se išče. Osebno se je predstaviti dopoldne med 10. in 12. uro pri Burroughs Adding Maschine Company, Ljubljana, Prešernova ul. 3. 15215

Urar. pomočnika
samostojnega delavca z orodjem sprejme Fr. P. Zalec, Ljubljana, Stari trg 31, 9. 15205

Pisarniško moč
gospodično ali vdovo, ki ni imela otrok, z dežele, popolnoma neodvisno, zanesljivo v pisarni, sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Kakor gospodinja«. 15229

Izurjeno navijalko in učenko
za strojno pletenje iščem za takoj. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 15242

Dobrosrčno osebo
iščem za oskrbo majhnega otroka tekom predpoldneva. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobrosrčna«. 15232

Več čevljarskih pomočnikov
dobro izurjenih sprejme v stalno službo Iv. Carman, Zg. Šiška. 15271

Strojepisko
z znanjem slov. in nemškega jezika ter obeh stenografij sprejmem takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15250

Kuharico
starejšo takoj sprejme župn. stanica Slov. Bistrica. 15209

Revno dekle
sprejmem pod zelo ugodnimi pogoji takoj kot postrežnico. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15235

Trgovski potniki

Iščem sopotnika
za vso Slovenijo. Manufakturisti ne pridejo v poštev. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Avto-limuzina«. 15114

Trgovski potnik
z dolgoletno prakso, išče namestitve. Gre tudi kot poslovodja. Kavcija na razpolago. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »10.000«. 15265

Zaslužek

Raznašalke kruha
za nedeljo popoldne sprejme hotel »Bellevue«. 15175

Strojepisko
perfektno v slov. in nemščini, iščem za nekaj ur dnevno. Podrobne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tehnična pisarna«. 14737

Dober predmet
nudim gospodom in gospodičnam, kateri obiskujejo privatne stranke. Prospekt Din 3. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Predmet«. 14473

Pouk

I. oblastv. koncesijonirana šoferska šola Čamernik, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 36 (Jugoavto). Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Oblastveno koncesijonirana šoferska šola Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 14318

Stavbno mehaniko
pomenjem praktično. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gradbenik«. 15244

Službe išče

Pisarniški uradnik
s tekso in znanjem jezikov, vešč vseh pisarniških del, išče stalno službo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Marljiv in vesten«. 15132

Kot poduradnik
ali skladiščnik išče službo 28-letni mladenič. Reference na razpolago. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Izurjen«. 15133

Učenka
ki je dovršila 2 razreda meščanske šole z dobrim uspehom, stara 15 let, želi vstopiti v trgovino. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Veselje do trgovine«. 15003

Prodajalka
mlada, s sedemletno prakso, z dežele, išče za takoj ali pozneje službo v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena in agilna 3280«. Pomagala bi tudi pri drugih hišnih delih. 15207

Deklica
stara 16 let, sirota brez staršev, pridna in poštena, s 5 razr. ljudske šole, se želi izučiti kake obrti — kjer bi imela vso oskrbo v hiši. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15191

Mesarski pomočnik
mlad in priden, išče dela. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 15208

Gospodična
iz boljše rodbine, ki ljubi otroke in zna šivati, gre v pomoč gospodinji — najraje v okolico Ljubljane. Nastopi lahko takoj. Javiti na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Postena 20«. 15225

Gospodična
iz boljše hiše, s 4 l. obrtne šole, želi (najraje v okolici Ljubljane) vstopiti v pomoč sivilji. Po možnosti s hrano in stanovanjem v hiši. Nastopi takoj. Cenj. dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiva 20«. 15226

Delovodja
verziran v lesni industriji, izdelovanju parket itd., išče mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Siguren 10«. 15239

Brivski pomočnik
prvovrsten delavec želi mesta v Ljubljani. — Nastopi lahko takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prvovrsten«. 15202

Knjigovodka
(saldokontistka) z večletno prakso, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vestna uradnica«. 15236

Brivski pomočnik
dober delavec, mlajši, vešč nekoliko onduliranja, išče mesto za takoj. — Stjepan Varga, Ljubljana, Sv. Petra cesta 44. 15257

Kleparski in kotlar. pomočnik
išče službo. Naslov pri podružnici »Jutra« v Mariboru 15266

Prodam

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg pa 300 Din L. Brozović Zagreb, Ilica štev 82 — Kemična čistilnica perja.

Vrtno gugalnico
ugodno proda hotel »Bellevue« v Ljubljani. 15173

Voz s sodom
na 2 kolesih, za konja, ugodno proda hotel »Bellevue« v Ljubljani. 15172

Železna postelja
zložljiva, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 15151

2 okni
dobro ohranjeni, široki 285 cm, visoki 340 cm in 2 okni široki 285 cm in visoki 224 cm, po nizki ceni proda Fran Erjavec, Wolfova 12. 15082

Prodaja raznih vozov:
Eno- in dvovprežni na vzmeti, za prevažanje gramoza lahek enovprežen na lestve, lep koleselj Linške tipe. Močan plug, 20 kom. samokolnic, 25 komadov kompl. držajev za vodnjak (Brunnengeläute) — Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno in ceneno. Maribor, Tržaška cesta 8. 14150

Mizarski skobelnik
dobro ohranjen proda Mrovlje, Vič 19 pri Ljubljani. 15216

Zložljiva omara in plinski štedilnik
naprodaj na Gallusovem nabrežju 9. 15218

Vino
belo štajersko po 10 Din in razna druga gristna vina po znižani ceni za velikonočne praznike toči Rahne, restavracija, Selo-Moste. 14747

Odpadke od žage
hrastove ali jelkove nudimo vezane po 1200 Din in nevezane po Din 1000 za kg 10.000 fco. vagon Črnomelj. Zora d. z o. z., Črnomelj. 15160

Zidan štedilnik
levi, malo rabljen, brez obziđnih ploščic poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15230

Savba
v mestnem okraju, za stanovanje preuredljiva, z vrtom naprodaj. — Izve se v Levčevi ulici 11. 15256

Velikonočna številka „JUTRA“
bo izšla, kakor vedno, že
v soboto zjutraj,
zato odpade nedeljska številka
Opozarjamo na to vse inserente ter naročnike malih oglasov in jih prosimo, da naroče male oglase za Velikonočno „Jutro“ čim prej
Oglasni oddelek „Jutra“

Izložbena okna
poceni proda Pevalek, Židovska ulica 6. 15246

Žensko kolo in otroški voziček
dobro ohranjeno poceni naprodaj Reber 7. 15261

Motorna vozila

Bianchi avto
24 k. s. O. H. V., 4 sedežen, odprt, 2 kompl. rezervna kolesa, v stanju kakor nov, ugodno na prodaj. Pojasnila daje Čamernik, Ljubljana, Dunajska c. 36. 14960

»Ford« avto
tipe 1926, poltovorni, v brezhibnem stanju poceni prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ford«. 14826

Motorno kolo
»Puch« 220, voženo 800 km v brezhibnem stanju, radi nabave avtomobila poceni prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Puch 220«. 14825

Motorno kolo
s prikolico ali brez kupim. Ponudbe s opisom in ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »Velika noč«. 14817

Poltovorni avto
znamke »Loreley«, dobro ohranjen poceni naprodaj. Na ogled v Slomškovi ulici št. 6. 15220

Osebni avto Fiat
z novo pnevmatiko in plačano takso, v dobrem stanju, v pujskem srezu po ugodni ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15149

Motorno kolo
s prikolico, 500 ccm N. S. U., 8000 km voženo, dobro ohranjeno proda A. Wolf, urar, Brežice. 15192

»Ford«
luksus in tovorni vozovi, novi in stari modeli, generalno reparirani, v dobrem stanju poceni naprodaj. — Avtodelavnica Adamovich, Maribor, Tržaška 8. 14766

Kolesa

Dve moški kolesi
poceni naprodaj v garderobi pri Figovcu. 15147

Moško kolo
prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 15241

Novo moško kolo
znamke »Peugeot« poceni prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 15243

Moško kolo
po nizki ceni prodam. Pojasnila se v točilnici hotela »Slon«. 15254

Kupim

Industrijski tir
40 m, z enim vozičkom za les rabim. — Najnižje ponudbe na naslov: M. Pangerc, Bled II, vila Mira. 4686

Hrastove frize
vsako količino in vseh dimenzij proti takejšnjemu plačilu išče solventna firma. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Frize«. Ponudbe brez navedbe cene so brezpredmetne. 15199

Predležje k repatemu kladivu
(Schwanzhammer) kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vorgelege«. 15248

Kapital

Kot družabnik
bi vstopil v obstoječe ali osnovajoče se podjetje, z ali brez aktivnega sodelovanja in kapitalom od 100 do 300.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Organizator«. 14887

Industrij. podjetje
v Sloveniji, rentabilno in brez konkurence išče družabnika s kapitalom najmanj 1.000.000 Din. Diskretnost strogo zajamčena! Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Moderno podjetje«. 15235

Kot tihi družabnik
z osebno pravico pristopim k kapitalistu radi otvoritve poljubnega obrata. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Tihi družabnik«. 15270

Posestva

Nameravate zidati?
Nudim nepristranska ekonomična pojasnila, načrte, skice, proračune in nadzorstva. Ponudbe pod: »Inženjer Arhitekt« na oglas. oddelek »Jutra«. 34

Hišo na Bledu
majhno, enostanovanjsko, 10 minut od kolodvora, z vrtom poceni proda M. Jankovič, Bled 2. — Z malimi stroški se lahko napravi še eno stanovanje. Elektrika in vodovod v hiši. Pripravno za vsakega majhnega obrtnika ali delavca. 14588

Enonadstropna hiša
z dobro vpeljano mesarijo in stanovanjem 4 sob, verande, pralnice, sušilnice, delavnice na elektr. pogon, hlevom ter šupo za vozove, v sredini Ljubljane radi bolezni ugodno naprodaj. Vprašati v Realitetni pisarni društva hišnih posestnikov v Ljubljani, Šalendrova 6. Proda se tudi 4 orale velik travnik v Mestnem logu. 15224

Posredovalnica Ivan Dražil
Ljubljana, Frančiškanska 8. Nakup in prodaja posestev, hiš, vil, zemljišč, premičnin ter uprava hiš. — Pojasnila brezplačno. 15247

Lokali

Trgovski lokal
s skladiščem in dvoriščem na Sv. Petra cesti št. 81 oddam v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »K. P.« 15223

Les

Orehov les
okrogel, od 35 cm navzgor kupuje R. Schenk, Sušak. 15074

Hrastov les
popolnoma suh, nerezan ter najmanje pred 10 leti posekan kupimo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »T. S. L.« 15196

V najem

Gostilno
vzamem v najem eventuelno tudi na račun. Posedujem osebno pravico in sem kavcije zmožen. Prevzamem takoj ali pozneje. Plemene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dobra gostilna 50«. 240

Osebno pravico
dam v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Osebna pravica«. 15239

Gostilno
ali restavracijo vzame v najem ali na račun v prometnem kraju upokojen drž. uradnik. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prometna gostilna«. 15112

Gostilno
na prometnem kraju v Ljubljani oddam s 1. majem ali takoj v najem. Za prevzeti je tudi inventar in zalogo vina. Cenj. reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gostilna«. 15240

Trgovino
mešanega blaga, dobro vpeljano, event. lokal s stanovanjem, pripraven za trgovino vzamem takoj v najem. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Agilen trgovec«. 15264

Stanovanja

Krasno stanovanje
4 sob in pritiklin, v centru mesta oddam s 1. majem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Celo nadstropje«. 15151

Dvosobno stanovanje
za 1. maj išče solidna stranka dveh oseb. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »1. V. 1930«. 14637

Stanovanje
dvo- ali trisobno, s pritiklinami iščem za 1. maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kulturni delavec«. 14638

Stanovanje
2—3 sob in pritiklin, v bližini tovarne Saturnus v Mostah iščem za takoj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Trije člani«. 15127

Stanovanje
sobo, kuhinjo in pritiklin oddam s 1. majem. Istotam oddam solidnemu gospodu
opremljeno sobo
Florijanska ulica št. 31/I. 15203

Stanovanje
1 ali 2 sob, v ceni 500—600 Din, iščem v mestu. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hčerka in mati«. 15249

Sobo in kuhinjo
oddam stranki brez otrok v Zeleni jami. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15274

Izgubljen

Ura zapestnica
se je našla. Dobi se jo v Kolodvorski ulici štev. 25. 15212

Ročna torbica
v kateri se je nahajala listnica z manjšo vsoto denarja, nekaj fotografijami, poročnim prstanom, ključem vežnih vrat in druge malenkosti, se je izgubila v ponedeljek opoldne. Poštenega najditelja prosim, da navedene predmete izroči v oglasnem oddelku »Jutra«, ker so isti najlepši spomin na njeno pokojno mater. — Denar pa si lahko obdrži. 15273

Sobe

Opremljeno sobo
lepo, v bližini banske uprave takoj oddam boljšemu solidnemu gospodu. Vprašati na Grobarjevi cesti št. 7. 15221

Sobo
v centru mesta oddam gospodu s 1. majem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15251

Eno ali dve sobi
prazni ali opremljeni, event. s hrano oddam. Kopalnica in klavir na razpolago. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15233

Brezplačno stanovanje
nudim poštenemu dekletu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15237

Majhno sobo
oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15250

Dopisi

Trgovec
lepoten, 32 let star, marljiv in simpatičen želi spoznati damo, kateri so trdote življenja znane in katera poseduje slično samostojno obrt. Cenj. dopise pod »Nov dom« na oglasni oddelek »Jutra«. 14932

Nikar ne pišite
pisem na ožganem papirju!
To napravi zelo slab utis! Pustite raje kajenje, ki škoduje na zdravju, denarju in ugledu! Uporabljajte Nikoprost, ki stane samo 56 Din, pa boste tudi Vi postali nekadilec! Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica 17/b. 72

Mladenič
trgovsko izobražen, iz najboljše hiše, želi spoznati gospodično, ki ima veselje do planin, v svrho izletov. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Majnik«. 15238

Starejši posestnik
in industrijalec želi znanja z gospodično, vdovo ali ženo, ki ni imela otrok, s premoženjem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Ljubiteljica otrok«. 15228

Banjaluka 333
Ako niste bili Vi sami, je bil to kak šaljivec. Zadel je dobro. — Obžalujem, da zadnjič nisem ustregel. — Iskrene pozdrave. 15056

Samostojna trgovka
želi resnega znanja s starejšim premožnim gospodom, kateri bi bil pripravljen posoditi 100.000 Din, v svrho povečanja obrata. Možitev ni izključena. Cenj. neanonimne dopise se prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Promet 99«. 15252

Kontoristinja 10
Dvignite pismo v oglasnem oddelku »Jutra«. 15262

Ženitve

Trgovec
v Ljubljani, se želi poročiti s premožno gospodično ali vdovo srednjih let. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Tajnost zajamčena«. 14877

Radi ženitve
se želi seznaniti 40 let star mesar z gospodično s premoženjem ali vdovo s posestvom in gostilno. Dopise s eliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mesar«. 15245

Glasbila

Klavirji in pianini
svetovnih tvrdk po znižanih cenah vedno v zalogi. Oddajem zelo ugodno na mesečne obroke! Vsa popravila in uglaševanje strokovno in po zmernih cenah. M. Ropas, Celje 14903

Pianino
novo salonsko garnituro iz mahagonija in smyrna preprogo (4 × 3) proda Dobrajc, Maribor, Frančiškanska ulica 21. 15184

Stroji

Več pletil. strojev
dobro ohranjenih poceni prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 14815

Motor na surovo olje
10—12 HP iščem v najem za 6 mesecev, event. kupim. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Motor 10—12«. 15211

Šivalni stroj
rabljen in malo rabljeno kolo po zelo nizki ceni prodam. Ogledati med 10. in 14. uro v Novem Vodmatu, Društvena ulica 28. 15234

Tiskarski stroj
40 × 50 in drug inventar za majhno tiskarno naprodaj v Ljubljani, Vel. šolnarska 19, dvorišče. 15258

Obrt

Če nujno potrebuješ slike za legitimacije
jih dobiš v 10 minutah pri foto Brata Šmuc, Ljubljana Wolfova ulica 12. 242

Svilene klobuke in slamnike
nudi v veliki izberi »salon »La Femme Chic« Šelenburgova 6/I. Preoblikovanje 28 Din 14733

Preproge
popravlja strokovnjakinja. »Teheran«, orientalni salon v Ljubljani, Sv. Petra cesta 44. 14520

Čevlje
kemično barva s strojem M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6. 15214

Poletna shramba kožuhovin, plaščev
obenem najskrbnejše čiščenje, renoviranje in popravila istih — med časom shramba po znižanih cenah. Plačljivo šele pri prevzemu v jeseni. L. Rot, krznarstvo Ljubljana, Mestni trg št. 9. 5589

Razno

Ribolov Drtišča
pri Moravčah bo na dražbi dne 23. aprila ob 10. uri dopoldne pri sreskem poglavarstvu v Kamniku. 15210

Izjava
Obžalujem, da sem obdolžila tatvine 220 Din gosp. Leona Makovca iz Most, ki sem ga dala v torek, 8. t. m. pomotoma aretirati. — Pepca Pavšič, uslužbenka na Sv. Petra cesti štev. 40. 15272

Konc. elektrotehnik
IVAN ČERNE
Sv. Petra nasip 53, izvršuje vsa v elektrotehniško stroko spadajoča dela. Zahtevajte proračune! — Domača izdelovalnica **svilenih senčnikov** po nizkih cenah v raznih oblikah in velikostih. 5883

Novosti! Novosti! Železna služinska Brozović« patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalka za sunčanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti stane Din. 150.—

L. BROZOVIĆ, Zagreb, Ilica 82.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »CLAVEN« je mast

Zaščitni znak — Clven — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Ležalne stole

à Din 140.—
po povzetju Din 150.—
ŽIMNICE
(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Krekov trg štev. 7
poleg Mestnega doma

Še nekaj
Stevilk ilustriranega lista
„Žena in dom“
lahko razpošljemo na ogled
Gospe in gospodične, sporočite z dopisnico svoj naslov upravi v Ljubljani, Prule št. 11.

Velika zaloga
izgotovljenih oblek
za gospode in po meri pri
F. KRAŠKOVIC, Stari trg 22
Velika izbera v dežnih plaščih! Solidne cene! 5504

Proda se kompletna
električna naprava
za visoko napetost, 2 briketni preši z bobnjem za sušenje materijala, 2 kotla Steinmüller 202 qm. Informacije daje **Jub tovarna barv, d. z o. z., Dol pri Ljubljani.**

Vabilo
k
rednemu občnemu zboru
Posojilnice v Ribnici, r. z. z o. z.
za 42. upravno leto 1929, ki se vrši
četrtek, dne 24. aprila 1930, ob 2. uri popoldne v zadruž. pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo in odobritev računa za leto 1929.
2. Volitev načelništva in računskih pregledovalcev za leto 1930.
3. Sprememba pravil.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši drug občni zbor z istim dnevnim redom in na istem prostoru eno uro pozneje. Ta občni zbor sklepa veljavno brez ozira na število zastopanih deležev. 5877

Načelništvo.

občine Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Tvrdka **STEGU IN DRUG** naznanja, da je njen vestni uslužbenec, gospod

Josip Kikinday

elektromehanik

dne 14. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 16. aprila t. l., ob 4. uri popoldne izpred kapelice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1930.

5878

G. Th. Retman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

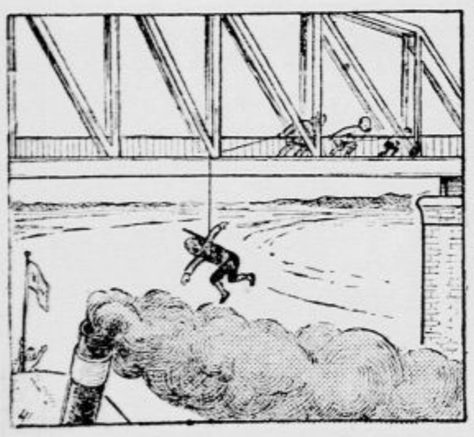

41.

Tedaj je priplula ladja! Doktor je zagledal vrv in se ni dolgo pomišljal; zadrgnil si je vrv okoli telesa in z velikim naporom so ga zvlekli gor. Že je stal na mostu, sopihaje kakor kovaški meh. Črn je bil kakor dimnikar, in prekajen, da bolj ni mogoče!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.